

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_202338

UNIVERSAL
LIBRARY

ನಿ ಶಿ ತಾ ಧ ನ

ಅಥವಾ

ಭ ರ ಚು ಕ್ತೆ

(ಏಕಾಂಕ ದೃಶ್ಯ)

ಲೇಖಕರು

ಶ್ರೀ. ಕ್ಷೀರಸಾಗರ

ಪ್ರ ಕಾ ಶ ಕ ರು

ಸತ್ಯಶೋಧನ ಪ್ರಕಟನಮಂದಿರ
ಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ

೧೯೪೫

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : ೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು

ಈ ನಾಟಕದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಕ್ಕುಗಳೂ
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎಂ.ಎ.,
ಚಂದ್ರವಿಹಾರ, ; ನೆಯ ಕ್ರಾಸ್,
ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು
ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿವೆ.

ರಾಯಲ್ಟಿ :
ಪ್ರದರ್ಶನವೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೦

ಬೆಲೆ :
ಹನ್ನೆರಡಾ

ಈ ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ
ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಂಘದ ೧೯೪೦ - ೪೧ ನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.

ವಾಚನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸುಮಾರು ೭೫ ನಿಮಿಷ.
ಪ್ರದರ್ಶನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ನಿಮಿಷ.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕನ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ವರನು, ಮಾವನ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಟೇಲೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಲಿವರ್ ಗೋಲ್ಡ್ ಸ್ಮಿತ್ ಕವಿಯು ತನ್ನ 'ಷಿ ಸ್ಟ್ಯಾಪ್ಸ್ ಟು ಕಾನ್‌ಕರ್' ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇ ಸನ್ನಿವೇಶವು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇದ್ದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಂಘದ ೧೯೬೦ - ೪೧ನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಟಕ ರೂಪವಾಗಿ ಫಲಿಸಿತು.

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟುಗಳು, ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ವಿನೋದಕರವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಲಘು ಹಾಸ್ಯ, ಇವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಮೂನೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕದ ನೇರವಾದ ತರ್ಜುಮೆಯು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅಂಥ ಭಾಷಾಂತರವು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಕಥೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಆಕೃತಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಯಿತು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಯಿತು. ಒಂದು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಗ್ರಹವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಕಡೆಯುವಾಗ ಆಗುವಂತೆ, ಈ ರೂಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂಲವಿಗ್ರಹದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತೆ

ಕೆಲವು ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳ ಭಂಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಂಗಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿವೆ.

ಈ ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪುರಭವನದಲ್ಲಿ ರಾಜಸೇವಾಪ್ರಸಕ್ತ ಶ್ರೀ. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಂದು ಆಡಿದವರೂ ನೋಡಿದವರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಮೇಲ್ವರ್ಗ ರಸಿಕರು. ಅಂದಿನ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸವಿನೆನಪು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನಿಲ್ಲುವುದಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು
ನೋವೆಂಬರ್, ೧೯೪೫ }

ಕ್ಷೀರಸಾಗರ

ಸಿದ್ಧತೆ

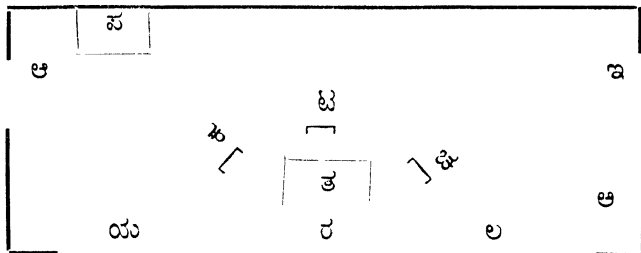
ಪಾತ್ರವಿವರ

೧. ನರಸಪ್ಪ : ರಾಯಾಪುರದ ಜಮೀನ್ದಾರ. ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೫೦. [ಕಚ್ಚಿಪಂಚಿ, ಬಸಿಯ, ಮೀಸೆ, ಸಣ್ಣ ಜುಟ್ಟು, ಗಂಟು, ಅಷ್ಟತೆ.]
೨. ಭಾಗಮ್ಮ : ನರಸಪ್ಪನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ. ದೊಡ್ಡ ಅಂಚಿನ ಸೀರೆ, ಅಡ್ಡಕುಂಕುಮ, ಹೂ.]
೩. ನಾಣಿ : ಭಾಗಮ್ಮನ ತಮ್ಮ. ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೨೦. [ಸುತ್ತಪಂಚಿ, ಕೋಟ್, ಕ್ರಾಪ್ ಮತ್ತು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರ.]
೪. ಜಯು : ನರಸಪ್ಪನ ಮಗಳು. ವಯಸ್ಸು ೧೩. [ಕನ್ನೆಯಂತೆ ಅಲಂಕಾರ.]
೫. ನಳಿನಿ : ಭಾಗಮ್ಮನ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು. ವಯಸ್ಸು ೧೩. [ಕನ್ನೆಯಂತೆ ಅಲಂಕಾರ.]
೬. ರಮೇಶ್, ಬಿ.ಎ. : ಜಯುವನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಲಿರುವ ಅಧುನಿಕ ಯುವಕ; ನಗರದ ಶ್ರೀಮಂತ ನೀಲಕಂಠ ರಾಯರ ಮಗ. [ಜರತಾರಿ ಕಚ್ಚಿ ಪಂಚಿ, ಕೋಟ್, ಕ್ರಾಪ್.]
೭. ಚಂದು, ಬಿ.ಎ. : ರಮೇಶನ ಸ್ನೇಹಿತ. [ಜರತಾರಿ ಕಚ್ಚಿ ಪಂಚಿ, ಕೋಟ್, ಕ್ರಾಪ್.]
೮. ಶ್ರೀಮಂತ ನೀಲಕಂಠರಾಯರು : ರಮೇಶನ ತಂದೆ; ಜೋಡಿದಾರರು. [ಜರತಾರಿ ಕಚ್ಚಿಪಂಚಿ, ನಿಲುವಂಗಿ, ರುಮಾಲು, ಮೀಸೆ, ಬೆತ್ತ.]

೯. ಪುರೋಹಿತರು : ವಯಸ್ಸು ೪೫. [ಸೇಲಂ ಪಂಚಿಕಚ್ಚಿ, ಶಹಲು, ಶಹಲಿನ ರುಮಾಲು, ವಿಭೂತಿ, ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ, ಪುಸ್ತಕ.]

ಸ್ಥಳ

ರಾಯಾಪುರದಲ್ಲಿ ನರಸಪ್ಪನ ಮನೆಯ ದಿವಾಖಾನೆ. ಅದರ ನಕ್ಷೆ ಹೀಗಿದೆ :

ಅ : ಹೊರಬಾಗಿಲು.

ಆ : ಒಳಬಾಗಿಲು. ಸೊಗಸಾದ ತೆರೆಯುಳ್ಳದ್ದು.

ಇ : ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲು. ಸೊಗಸಾದ ತೆರೆಯುಳ್ಳದ್ದು.

ಕ, ಚ, ಟ : ಕುರ್ಚಿಗಳು.

ತ : ಮೇಜು.

ಪ : ಉಡುಪಿನ ನಿಲುಪು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಶಲ್ಯ ಇದೆ.

ಯ, ರ, ಲ : ಸ್ಥಳ ಸಂಕೇತಗಳು.

[ಎದುರು ಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಚಿತ್ರಪಠ ಹಾಕಿದೆ.]

ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಕ್ಷರ ಸಂಕೇತಗಳು ಈ ನಕ್ಷೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಾಲ

ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ.

ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ

ಸುಲೋಚನ, ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪುಸ್ತಕ, ಕಸೂತಿ ಸಾಮಗ್ರಿ, ನೂಲುದಾರ, ಪುರೋಹಿತರ ಪುಸ್ತಕ, ಎರಡು ಲೋಟ ಪಾನಕ, ಜಾತಕ, ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲ, ಶಲ್ಯ, ಹಣ್ಣಿನ ಬುಟ್ಟಿ, ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಬೆತ್ತ, ಮೂರು ಲೋಟ ಕಾಫಿ, ಕೆಟ್ಲ, ಚಕ್ಕುಲಿ ಮುಚ್ಚೋರೆ ಕೋಡಬಳಿ, ಕಿತ್ತಲೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣ್ಣು, ನಾಣಿಯ ಬಣ್ಣದ ಗುಳಾಪ (ರಬ್ಬರಿನದು), ಮೇಜಿಗೆ ಹಾಸುವ ಚೌಕ, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ಒಂದು ಲೋಟ ನೀರು, ಭತ್ತಿ, ಒಂದು ಕಾಗದ— ಇವು ತೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಣಿಯಾಗಿರುವುವು.

ಕಥಾ ಸಾರಾಂಶ

ನಾಣಿ ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಿ ತೀರಿ ಹೋಗಿ, ಅಕ್ಕ ಭಾಗಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ. ಇವನ ಭಾವ ನರಸಪ್ಪನಿಗೆ ಇವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಸಡ್ಡೆ; ಇದು ನಾಣಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನರಸಪ್ಪನ ಮಗಳು ಜಯುವಿನ ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಣಿ ಕುಚೇಷ್ಟೆಮಾಡಿ ಭಾವನ ಮೇಲಿನ ಮುಯ್ಯಿ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ.

ನಳಿನಿ ಭಾಗಮ್ಮನ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು. ಅವಳೂ ಅನಾಥೆಯಾಗಿ ಭಾಗಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದಳು. ಅವಳು ನಾಣಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲೊಲ್ಲಳು. ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆಕಡೆ ಇತ್ತು.

ಕೊನೆಗೆ ಜಯು ಮತ್ತು ನಳಿನಿ ಇಬ್ಬರ ಮದುವೆಗೂ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾದವು.

ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ

ಅಥವಾ

ಭರತುಕ್ಕಿ

[ನರಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭಾಗಮ್ಮ]

[ನರಸಪ್ಪನು ಬಸಿಯೇ, ಕಚ್ಚಿಸಂಚೆ, ಸುಲೋಚನಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಪಿಳ್ಳಿಜುಟ್ಟನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, (ಕ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವನು. ಭಾಗಮ್ಮನು ಚೌಕಕ್ಕೆ ಕಸೂತಿ ಹಾಕುತ್ತ, ಮತ್ತು ಏನನ್ನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತ, (ಚ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಳು.]

[ತೆರೆ ಏಳುವುದು]

ನರಸಪ್ಪ

[ಸುಲೋಚನವನ್ನು ಮೂಗಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಹುಬ್ಬು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ, ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದುವನು.]

ಕರ್ಮಣ್ಯೇವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ

ಮಾ ಫಲೇಷು ಕದಾಚನ |

ಆಹಾ! ಎಷ್ಟು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಪರಮಾತ್ಮ !!.....

[ಸುಲೋಚನದ ಮೆಲ್ಚಾಗದ ಸಂದಿಯಿಂದ ಭಾಗಮ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿ].....

ಏನೋ ಯೋಚನೇ ಮಾಡ್ತಾ ಇರೋಹಾಗಿದೇ?

ಭಾಗಮ್ಮ

[ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ] ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇನೆ! ಮುಖದಲ್ಲೂ ಆ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಮುದ್ರೆ ಮೂಡಿತೇ? ಅದೇನು ಹೆಂಳು ಕೇಳೋಣ. ಒಬ್ಬರೇ ಯೋಚಿಸೋದಕ್ಕಿಂತ ಇಬ್ಬರಾದರೆ ಮೇಲು.....ಹೌದೋ ಅಲ್ಲೋ?.... ಇನ್ನೇನು, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರೋದು, ಜಯೂ ಮದುವೆ ಯೋಚನೆ ತಾನೇ?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಯೋಚನೇ ಮಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಹೇಳಿ— ಬೆಳೆದ ಕನ್ನೆ ಮನೆಲಿರೋವಾಗ?.....ಪರಾನ್ವೇಷಣದ ಗೋಜನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ನಿಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಓದಿದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಹೇಗಾಗಬೇಕೋ?

ನರಸಪ್ಪ

ನನಗೇನು ಯೋಚನೆ ಇತ್ತೀ? ನಾನೇನು ಸುಮ್ಮನೇ ಇದ್ದೇ ನೆಯೇ? ನೀಲಕಂಠರಾಯರಿಗೆ ಆ ದಿನವೇ ಕಾಗದ ಬರೆದೆನ್ನಲ್ಲ. ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಮಗನಿಗೆ ಈಗ ತಾನೇ ಬಿ. ಎ. ಪ್ಯಾಸಾಗಿದೆ. ವಿವಾಹ ಆಗಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಏನು ಬರಿತಾರೋ ನೋಡೋಣ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ನೀವು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯ್ತು. ಇನ್ನೂ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಈಗ ತಾನೇ ಓದಲಿಲ್ಲವೇ ಭಗವದ್ವಾಕ್ಯ: “ಕರ್ಮಣ್ಯೇವಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ ಮಾ ಫಲೇಷು ಕದಾಚನ”

— ಅಂದರೇ, “ಕಾಗದ ಬರೆಯೋದು ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವೇ ವಿನಾ, ಉತ್ತರ ಬರೋದಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೋಣೆಯಲ್ಲ” ಅಂತ. ಅಲ್ಲದೆ ಋಣಾನುಬಂಧಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುತ್ತವೆಯೋ ಯಾರು ಕಂಡಿದಾರೆ? ಎಲ್ಲ ನಾವೇ ಮಾಡ್ತೀವೆ ಅಂತ ತಿಳಿಯೋದು ಬರೀ ಮೌಢ್ಯ. ಕೊನೆಗಾಗೋದು ಪೈಪೇಜ್ಜಿ ಯಂತೆ!

ಭಾಗಮ್ಮ

ಹಾಗಂತ ಸುಮ್ಮನೇ ಕೂತರೆ ಹೇಗೆ?

ನರಸಪ್ಪ

ಹೋಗಲಿ, ಈಗ ನಿನ್ನ ಯೋಚನೆ ಏನು ಹೇಳು, ಕೇಳೋಣ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ನೀಲಕಂಠರಾಯರನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕಿಂತಾ — ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ನನ್ನ ಯೋಚನೆ ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲೋ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಅದೇನು ಹೇಳಿಬಿಡು ನೋಡೋಣ. ‘ನೀಲಕಂಠರಾಯರನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕಿಂತ’.....?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗೋಣ.....[ನರಸಪ್ಪ ಹುಬ್ಬು ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತಿ ಮೂತಿ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವನು] ಆ ವೂರಿನ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೇವರ ಇದ್ದಾರಂತೆ. ವಿಚಾರಿಸೋಣ.

ನರಸಪ್ಪ

ನೋಡೂ, ರೂಢ್ ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಅಂದರೆ ನನಗೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ.
ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸೋರು ಯಾರು?

ಭಾಗಮ್ಮ

ನೀವೇ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರಾಯ್ತು.

ನರಸಪ್ಪ

ಯಾರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಬೇಕು?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಾದವರನ್ನು
ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[ನಗು] ನನಗೆ ನಗು ಬರುತ್ತೆ. ಕಾಲೇಜು ಪ್ರೀತಿಪಾಲರಿಗೆ ಬೇರೇ
ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೇ?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಇನ್ನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳೋದು, ನಾಲಕ್ಕು ಕಡೆ ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡಿ ನೋಡೋದು.

ನರಸಪ್ಪ

ನಾ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೆಳೂ — ಅದೊಂದೂ ಸರಿ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತು — ನಿಮಗೆ ಈ ಯೋಚನೆ ಸರಿ
ಹೋಗೋದಿಲ್ಲಂತ. ಈ ವೂರು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲಲೇ ಕೂಡದೂ

ಅಂತ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೋ ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ — ಹಳ್ಳೀನೂ ಅಲ್ಲ, ಹಳ್ಳೀಗೆ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ದೂರವಲ್ಲರೋ ಈ ಹಳ್ಳೀ ವಾಸೀಲಿ — ಇದ್ದೂ ಇದ್ದೂ ಬೇಸರವಾಗಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಇಲ್ಲ ಜನಸಂಚಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರೋವುದ್ರಿಂಪ್ರ, ಆ ಶ್ಯಾಮುಖೋಗರ ತಾಯಿ ನಾಗಜ್ಜಿ, ಆ ಪಿಟೆಂಲಾ ತಾತಯ್ಯ ಇಬ್ಬರೇ ವಿನೋದ ಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಆ ಪಿಟೆಂಲಾ ತಾತಯ್ಯನ ಆಹರಣಿ, ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಹಳೇ ಕಥೆಗಳು : ಹಿಂದೆ ಅಮಲ್ಪಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರ ದವಲತ್ತು ಹಾಗಿತ್ತು, ಜೋಡಿದಾರ್ ನೀಲಕಂಠರಾಯರ ತಂದೆ ಹೀಗಿದ್ದು — ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳೋರಿ.

ನರಸಪ್ಪ

ಹಳೇ ಕಥೆಗಳು ಅಂದರೆ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗೆ ! ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿ ತರು, ಹಳೇ ಕಾಲ, ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿ,....ಅಂ?....ಹಳೇ ಹೆಂಡತಿ....

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಕಿರುನಗೆಯಿಂದ] ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಸದ್ಯ....ನನಗೆ ನಷ್ಟವಯಸ್ಸಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಣೇನೇ ಇದಾನಲ್ಲ ನನ್ನ ತಮ್ಮ — ಅವನು ನನಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕೋನು ಅಷ್ಟೆ. ಅವನಿಗಿನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರೋ ವಯಸ್ಸಾಗಿಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರೋದೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಚಪಲ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋ ಬೇಡ.....ನಾನು ಹೀಗಂದೆ ಅಂತ ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ. ತಮ್ಮ ಅನ್ನೋ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ನಿನಗಿರೋದು ನ್ಯಾಯವೇ ಅನ್ನು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಏನೋ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ಹುಡುಗ ಅಂತ

ಸಾಕಿದೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಮುದ್ದು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧ ಅಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟೆ. ಓದಿಲ್ಲ, ಬರಹವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಮುಂದೆ ಅವನಗತಿ ಏನೂ?

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ] ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೇನು, ಪ್ರಿತಾರ್ಜಿತವಾದ ಅಸ್ತಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಕ್ಕೇನೂ ಮೋಸವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅವನ ಮದುವೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಏನೂ ಶ್ರಮ ತಕ್ಕೋಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮನೇಲೇ ಇದಾಳೆ ಕನ್ಯೆ — ನಳಿನಕ್ಕ, ನಮ್ಮಕ್ಕನ ಮಗಳು, ಸೋದರಿಕೆ. ನಮ್ಮಕ್ಕ ಸಾಯೋವಾಗ ವಡವೆಯಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕೈಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿ ದಾಳೆ — ಮಗಳು ದೊಡ್ಡೋಳಾದ್ದೇಲೆ ವಡವೆಯಿಟ್ಟು ನಾಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ.....ಅಲ್ಲಾ, ನಳಿನೀನ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಿಂಗಳಿಗೈವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಖರ್ಚುಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು?

ನರಸಪ್ಪ

ಪಾಂಡಿತ್ಯ! ಆ ಪಟಿಂಗನಿಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಪಟಿಂಗತನ ಅಲ್ಲಾಂದ್ರೆ, ವಿನೋದ; ತಮಾಷೆ. ಹುಡುಗರು ತಮಾಷೆ ಮಾಡದೇ ಇರ್ತಾರ್ಯೇ?

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

[ನಾಣಿಯು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ (ಅ) ಬಾಗಿಲಬಳಿ ನಿಂತು ಅಲಿಸುವನು. ಅವನ ಜೀವಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಾದ ಒಂದು ನೂಲುದಾರ ಇರುವುದು. ಅವನ ಆಗಮನವು ನರಸಪ್ಪನಿಗೆ ಆಗಲಿ ಭಾಗಮ್ಮನಿಗೆ ಆಗಲಿ ತಿಳಿಯದು.]

ನರಸಪ್ಪ

[ಎದ್ದು, (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು] ಕೇಳೂ, ಸೈಕಲ್ ವಾಲ್ವ್‌ಟ್ಯೂಬ್ ಕಿತ್ತಾಕೋದು, ಬೆಕ್ಕಿನ ಕುನ್ನಿಗಳನ್ನ ಹೆದರಿಸೋದು, ಕುದುರೇ ಮರಿ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬ ಕಟ್ಟಿ ಓಡಿಸೋದು — ಇಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ತಮಾಷೆ ಆದರೆ, ಈ ತಮಾಷೆ ಜೀಕಾದಷ್ಟಿದೆ ಅವನಲ್ಲಿ! ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನ ತಮಾಷೆ ನಿನಗೇ ಪ್ರೀತಿ. [ಮತ್ತೆ (ಕ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕ ತೆರೆಯುವನು.]

ಭಾಗಮ್ಮ

ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ಆ ಸುದ್ದಿಯಾಕೆ?

[ನರಸಪ್ಪ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಓದುವವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವನು. ಭಾಗಮ್ಮ ಕಸೂತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿರುವಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಾನವಾಗಿರುವರು. ಆಗ ನಾಣಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನರಸಪ್ಪನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅತನ ಜುಟ್ಟಿಗೂ ಕುರ್ಚಿಗೂ ದಾರಕಟ್ಟಿ, ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು, ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

ನರಸಪ್ಪ

ಅಲ್ಲಾ.....ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾನೂ ಪಿಟೀಲ್ ತಾತಯ್ಯ ಇಬ್ಬ್ರೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತ್ಸಾಡ್ತಾ ಇದೇವೇ; ಯಾವಾಗಲೋ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು ನನ್ನ ಜುಟ್ಟಿಗೂ ಕುರ್ಚಿಗೂ ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ದಾನೆ ಈ ನಾಣಿ! ತಾತಯ್ಯನೋರು ಹೋಗೋವಾಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡೋಣಂತ ಎತ್ತೀನೀ.....ಆಂ? ಎನಿದೆಲ್ಲಾ ತಮಾಷೇನೇ? [ಎಂದು ಏಳುವನು. ದಾರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಕೋಪದಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಎಲಾ, ಇವನ ಮನೆ ಹಾಳಾಗಾ! [ಹೆಂಡತಿಗೆ] ನೋಡಿದ್ಯಾ, ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರೋದು?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಈ ಹುಡುಗ ಯಾಕ್ಷೀಗ್ಮಾಡ್ತಾನೋ ಏನೋ [ಎನ್ನುತ್ತ ಎದ್ದು ಬಂದು ದಾರ ಬಿಚ್ಚಿ ಮತ್ತೆ ಯಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಸೂತಿ ಹಾಕುತ್ತಿರುವಳು.]

ನರಸಪ್ಪ

[(ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಂತು] ಇವನ್ನ ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಅವನಿಗೆ.....ಶರೀರ ದಾರ್ಢ್ಯ ಇಲ್ಲ; ಪಾಪ, ಕೆಮ್ಮಾನೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಸಿಗರೇಟಿನ ಹೊಗೆ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ದಾರೀ ತಪ್ಪಿದರೆ, ಆಗ ಕೆಮ್ಮು ಲೇಬೇಕು.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸು. ಇನ್ನೊಂದೆರಡೊರ್ವ ಆದ್ಯೇಲಿ ಅಥ್ವಾ ಒಂದಾರು ತಿಂಗ್ಳು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಳಿಸಿ,.....

ನರಸಪ್ಪ

ಅಲ್ಲ, ಇಪ್ಪತ್ತುವರ್ಷ ಆಗ್ತಾ ಬಂತು ಅವನಿಗೆ. ವರ್ಣಮಾಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಬರೋದಿಲ್ಲ.....ಕಾಲೇಜು! ಆ ವಜ್ರಶುಂಠನಿಗೆ ಕಾಲೇಜು!! ನಿಂಗೆಲ್ಲೋ ಭ್ರಾಂತಿ. ಆ ಥಗ್ಗಿನಲ್ಲಿರೋ ತೋಪೇ ಅವನ ಕಾಲೇಜು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಹಪಾಠಿಗಳೋ, ಏನ್ನೇಳು!

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನಾಣೆ.]

[ನಾಣೆ ಕೆಮ್ಮುತ್ತ ಒಳಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅವಸರವಾಗಿ (ಅ) ಬಾಗಿಲ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು.]

ಭಾಗಮ್ಮ

ಮಗೂ, ನಾಣೀ.....

ನರಸಪ್ಪ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಹೌದು, ಎಳೇಮಗು ! ಕಂದಮ್ಮ !!

ನಾಣಿ

[(ಲ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಿಂತು] ಏನಕ್ಕು ? ಬೇಗ ಹೇಳು, ನಾ ಹೋಗಬೇಕು.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಎಲ್ಲಿಗೆ ? ಅಷ್ಟವಸರವಾಗಿ ಹೊರಟಿದ್ದೀ ? ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೋರ ಜೊತೆಲಿರಬಾರದೆ ?

ನಾಣಿ

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಹೊರಗೆ ಮೊಂಡ ಕವಿದಿದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು. ನಿನ್ನ ಅರೋಗ್ಯ ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ. ನೆಗಡಿಯಾದೀತು.

ನಾಣಿ

ಅಕ್ಕ, ನಾನು ಅಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪೋವನಲ್ಲ ಅನ್ನೋ ವಿಷಯ ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ' ನಿಲ್ಲಿಸಿದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ' ಅಂದುಬಿಟ್ಟದೀನಿ. ಮುಗಿತು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಇರ್ತಾರೆ ತೋಪಿನಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ನಾಳೆ ಇಲ್ಲ ನಾಳಿದ್ದು ನಾಟಕ ಅಡಿಸ ಬೇಕು ಜಾತ್ರೇಲಿ. ವೇಷಮೋರನ್ನೆಲ್ಲ ಕಲೇ ಹಾಕಬೇಕು ಪ್ರಾಕ್ಷೀಸಿಗೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಅದೇ ಇವನ ಕಾಲೇಜು, ನನಗೊತ್ತು !

ಭಾಗಮ್ಮ

ಒಂದ್ನಾಯಂಕಾಲ ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ತಾನೆ ಏನು ?

ನಾಣಿ

ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ತಪ್ಪೋ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ವ್ಯಸನ ಪಡೋದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವರ ಜೊತೆ ತಪ್ಪುತ್ತಲ್ಲಂತ ಯೋಚನೆ. ಅಷ್ಟೆ..... [(ಅ) ಕಡೆ ನೋಡಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಯಾರೋ ಒಂಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬರ್ತಾ ಇದಾನಲ್ಲ ಎದುರಿಗೆ. ಶಕುನ ಸರಿಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೇ ಹಿತ್ತು ಬಾಗ್ಲಿಂದ್ಲೇ ಹೋದರಾಯ್ತು..... [ಎನ್ನುತ್ತ ವಾಸಸು ಹೋಗುವನು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

ಭಾಗಮ್ಮ

ನಾಣೀ, ನಾಣೀ, ಖಂಡಿತ ಹೋಗಬೇಡ..... [ಎನ್ನುತ್ತ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಭಾಗಮ್ಮ.]

ನರಸಪ್ಪ

[ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ] ಇವನ ಅವಿವೇಕಗಳನ್ನು ನೋಡೋ ಮುಂಚೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಇವನ ತಂದೆಯೇ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿ!... ಇವಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನ್ನೋ ವಾತ್ಸಲ್ಯ. ಅವನು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರ್ತಾಳೆ !

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಪುರೋಹಿತರು.]

[ಪುರೋಹಿತರು ಪುಸ್ತಕಹಸ್ತರಾಗಿ ಹೊರಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು.]

ಪುರೋಹಿತರು

ನರಸಮ್ಮೋರೇ,.....

ನರಸಪ್ಪ

ಓಹೋ, ನಮಸ್ಕಾರ, ದಯಮಾಡ್ವಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗೈ..... [(ಚ) ಕುರ್ಚಿ ಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತ, ಒಳಕ್ಕೆ ಕೂಗಿ] ನಳಿನಕ್ಕಾ, ಪುರೋಹಿತರು ಬಂದಿದಾರೆ..... [ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ] ಕೂಡೋಣಾಗ್ಲಿ. [ಎಂದು (ಚ) ಕುರ್ಚಿ ತೋರಿಸಿ, (ಕ) ಕುರ್ಚಿಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವನು.]

ಪುರೋಹಿತರು

[(ಚ) ಕುರ್ಚಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತು] ತಾವು ಮೊದಲು ಕೂಡಿ, ನರಸಮ್ಮೋರೇ.

ನರಸಪ್ಪ

ಎಲ್ಲಾ ದ್ರೂ ಉಂಟೇ? ತಾವು ಮೊದಲು, ನಾವು ಆಮೇಲೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

[ದೃಢವಾಗಿ] ಹಾಗುಂಟೇ ನರಸಮ್ಮೋರೇ, ನೀವೇನಾದ್ರೂ ಹೇಳಿ ನೀವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋತನಕ ನಾನು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ] ಏನು ಸ್ವಾಮೀ ಹೀಗ್ಗೇಳೋರೇ? ವೇದಮೂರ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ನಾನು ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಕಾಗುತ್ತೇ?

ಪುರೋಹಿತರು

ಹಾಗಾದ್ರೆ ಈಗ ಹ್ಯಾಗ್ಯಾಡಬೇಕು?ಇಬ್ಬ್ರಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋಣ.

ನರಸಪ್ಪ

ಏನೋ.....ಅದು ಕೂಡ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ..... ಊಂ, ಹಾಗೇ ಆಗ್ಲಿ.

[ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವರು; ಮಧ್ಯೆ ಪುರೋಹಿತರು ಶಹಲನ್ನು ಸಂಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎದ್ದಾಗ, ನರಸಪ್ಪನೂ ಎದ್ದು, ಅಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡುವರು.]

ನರಸಪ್ಪ

ಎಲ್ಲಿಂದಾ, ಏನು ಕಥೆ? ಈಜಿಗಂತು ತಮ್ಮನ್ನ ಊರಲ್ಲಿ ಕಾಣೋದೇ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

ನಾನು ಊರಲ್ಲಿದ್ದ್ರೆ ತಾನೇ ಸ್ವಾಮೀ ಕಾಣೋದೂ? ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಗಳು, ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಆಹ್ವಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಆಹ್ವಾನಗಳು! ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋದು, ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡೋದು?.....ಮೊನ್ನೆ ನೋಡಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಮನೆಗೆ ಯಾಕೋ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದು. ಹೋಗೋದಕ್ಕಾಗ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಟೈಮಿದ್ರೆ ತಾನೇ? ಬರೋಕಾಗೋಲ್ಲಾಂತ ತಿಳಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ.....ನೋಡಿ ನರಸಪ್ಪೋರೇ, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ, ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು,

ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ತೂಗಿಸೋವು, ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಕೈ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡುವಾಗ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ನೋಡಿ.

ನರಸಪ್ಪ

ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಶ್ಯಾಂಭಟ್ಟರೊಬ್ಬರು ಮೇಲು.

ಪುರೋಹಿತರು

ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಏನೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ.

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನಳಿನಿ.]

[ನಳಿನಿ ಎರಡು ಲೋಟ ಪಾನಕವನ್ನು ತಂದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಳಿನಿ.]

ನರಸಪ್ಪ

ಪಾನಕ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ.

ಪುರೋಹಿತರು

ತುಂಬಾ ಶ್ರಮ ತಕ್ಕೊಂಡಿರಲ್ಲಾ [ಎಂದು ಪಾನಕ ಸವಿಯುತ್ತ]
ಈ ಮಗಳು ಯಾರಾ?

ನರಸಪ್ಪ

[ಪಾನಕ ಸವಿಯುತ್ತ] ನಮ್ಮ ಇವಳು..... ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು, ನಳಿನಿ. ಈಚೆಗೆ ತಾಯಿತಂದೆ ಹೋಗಿ, ನಮ್ಮನೇಲೇ ಇದಾಳೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಹೀಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಇದ್ದಲ್ಲೇ?

ನರಸಪ್ಪ

ಅದೇ ನಾಣೀ. ಅವನು ನಮ್ಮ ಇವಳ.....ತಮ್ಮ.
ಅವನೂ ಚಿಕ್ಕಂದೇ ಅನಾಥನಾದ. ಇಲ್ಲಿ ಇದಾನೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

[ಪಾನಕವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ] ಸೊಗಸಾಗಿತ್ತು ಸ್ವಾಮೀ ಪಾನಕ.

ನರಸಪ್ಪ

ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ದಯಮಾಡಿದ್ದಿ.....

ಪುರೋಹಿತರು

ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೇ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ನರಸಪ್ಪ

ಏನು ಸಮಾಚಾರ?

ಪುರೋಹಿತರು

ಹೇಳೋನೆ.....ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಗರದಿಂದ ಬಂದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ನಗರದಿಂದ? ಹಾಗಾದ್ರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ನೀಲಕಂಠರಾಯರನ್ನು
ಕಂಡಿದ್ರಾ?

ಪುರೋಹಿತರು

ಅದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೂಂತ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ ಮಾಡಿದವನೇ
ತಮ್ಮ ಮನೇ ಕಡಿ ಹೊರಟೆ. ದಾರಿಲಿ ಆ ತ್ಯಾನುಭೋಗ ವೆಂಕಟ

ರಾಮಯ್ಯನೋರು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕರಕೊಂಡೋದ್ದು.
ಅಲ್ಲಿ ಮಾತು, ಕಥೆ, ಪಾಠಕ, ಪನಿವಾರ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ತಾಂಬೂಲ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಗಿರೋದ್ದೇನಿ....
.....ನಗರದಲ್ಲೇ.....

ಪುರೋಹಿತರು

ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳೇ. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಮನೆಲಿ ಹಾಗೇ ಮಲಗಿ
ಕೊಂಡೆ. [ನರಸಪ್ಪ ಜುಗುಪ್ಸೆ ತೋರುವನು] ಈಗ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಸರ್ರನೆ
ಬಂದೆ. ಹಾಳಾದ್ದು ನಿನ್ನೆ ಬಂದುಬಿಡ್ತು.

ನರಸಪ್ಪ

ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.....ಮದುವೆ ವಿಚಾರ ಏನಾದ್ರೂ ಎತ್ತಿದ್ರೋ
ನೀಲಕಂಠರಾಯರು?

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಭಾಗಮ್ಮ.]

[ಭಾಗಮ್ಮನು (ಅ) ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲಿಸುತ್ತ
ನಿಲ್ಲುವಳು.]

ಪುರೋಹಿತರು

ನೀಲಕಂಠರಾಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿನೋ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಜಯ
ಮ್ಮನನ್ನ ಅವರ ಕುಮಾರರು ರಮೇಶರಾಯರಿಗೆ ತಂದುಕೋ
ಬೇಕಂತ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಸಂತೃಪ್ತನಾಗಿ] ಶ್ರೀಮಂತರಾದಾಗ್ಯೂ ಹಳೇ ಸ್ನೇಹ ಮರೀದೆ ಅಭಿ

ಮಾನ ಇಟ್ಟಿದಾರಲ್ಲ. [ಭಾಗಮ್ಮನೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ತಲೆದೂಗುವಳು.]

ಪುರೋಹಿತರು

ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹ.....ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಾನು ಹೇಳಿದರೂನ್ನಿ. ಆದರೆ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಆದರೆ'ನೂ ಇದ್ದೇನು?.....'ಆದರೆ' ಇನ್ನೇನೂ?ವರೋಪಚಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಏನಾದ್ರೂ ಬಂದಿತೋ ?

ಪುರೋಹಿತರು

ಉಹುಹುಹುಂ. ಅದಲ್ಲ, ಅದಲ್ಲ. ಆದರೆ.....ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಧೂವರರು ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪೋದು ಎಲ್ಲಾ ದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯ ತಾನೆ?

ನರಸಪ್ಪ

ಸರಿಯೇ. ಆಗಬಹುದು.

ಪುರೋಹಿತರು

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವರ, ಅಂದರೆ ರಮೇಶರಾಯರು, ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇನ್ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು - ಅವರ ಹೆಸರು ಮರೆತುಹೋಯ್ತು - ಅಂತು ಇಬ್ಬರೂ ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ತಾರಂತೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಈಗ ?

ಪುರೋಹಿತರು

ಈಗಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿಗೆ.....ಕುದುರೇಗಾಡಿ ಪ್ರಯಾಣ

ನೋಡಿ. ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಬರ್ತಾರಂತ ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳೋದು? ಬರ್ತಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಎದ್ದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆಗ್ಲೇ ಆರು ಘಂಟೆ ಆಗ್ತಾ ಬಂತು. ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಅಣಿ ಮಾಡಬೇಕು [ಮತ್ತೆ ಕುಳಿತು] ನೀಲಕಂಠರಾಯರೂ ಜೊತೇಲಿ ಬಂದ್ರೂ ಬರಬಹುದಲ್ಲೆ ?

ಪುರೋಹಿತರು

ಅವರು ಇವರ ಜೊತೇಲಿ ಬರೋಮುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಣೆ. ಜೋಡೀ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಏನೋ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತಲ್ಲ ಜೋಡಿಗ್ರಾಮದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಯಾವಾಗ ಬರ್ತಾರೋ, ಅಥವಾ ಬರೋದೇ ಇಲ್ಲೋ, ಅಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಹ್ಯಾಗಿದ್ಯೋ ಏನೋ, -ಅಂತು ಎಲ್ಲಾ ಅನುಮಾನ. ಇವರಿಬ್ಬೇನೋ ಬರ್ತಾರೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಒಳ್ಳೇ ಶುಭವಾರ್ತೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನನ್ನ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟುಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದಾರಲ್ಲ ನೀಲಕಂಠರಾಯರು. ಅದೇ ಸಂತೋಷ ನನಗೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

ನಿಮಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ನನಗೆ ವರನ ಜಾತಕಾನೂ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ನಕ್ಷತ್ರಾನುಕೂಲವೊಂದಾಗಬೇಕಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ಹೌದು ಹೌದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಬೇಕಾಗಿದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀ.

ಪುರೋಹಿತರು

ಶುಭಮಸ್ತು. ಜಯಮ್ಮನ ಜಾತಕಾನೂ ಕೊಡಿ. ಎರಡನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಒಂದ್ಬೇಳೆ ನೀಲಕಂಠರಾಯರೂ ಬಂದು, ನಕ್ಷತ್ರಾ ನುಕೂಲವೂ ಆದ್ರೆ, ನಾಳೇ ದಿವಸವೇ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವೂ ಆಗಬಹುದು.

ನರಸಪ್ಪ

ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು.

ಪುರೋಹಿತರು

ವರನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿರಬೇಕು. ರಾಜನ ಹಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಗುಣಾತ್ಮ್ಯ, ವಿನಯಸಂಪನ್ನ, ಯುವಕ, ವಿದ್ಯಾವಂತ—ಬಿ.ಎ. ಆಗಿದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ನೋಡಿ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಆಯ್ತು. ಆಗ ಅವನನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕಹುಡುಗ. ಈಚೆಗೆ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನೋಡೀ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹುಡುಗರು ದೂರಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಬಿಡ್ತಾರೆ. ಸ್ವಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರೋದೇ ಅಪೂರ್ವ

ಪುರೋಹಿತರು

ಅಷ್ಟು ದೇಶ ತಿರುಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಪ್ರಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಅಹಂಕಾರ. ಮೇಲಾಗಿ ದೊಡ್ಡೋರು, ಚಿಕ್ಕೋರು ಅನ್ನೋ ತಾರತಮ್ಯಜ್ಞಾನ, ಭಯ,

ನಯ, ವಿನಯ, ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಅವರು ಬಂದ್ರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಚಾರ ನಡೀಲಿ. ನಾನಿನ್ನು ಆಹ್ವಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಡ್ತೇನೆ. ಜಯಮ್ಮನ ಜಾತಕ ಕೊಡಿ. ಜಾತಕ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಭೇಟಿ ಆಗ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ಆ ಶ್ಯಾಂಭಟ್ಟ ಅಂತ ಏನೋ ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ಅವರನ್ನೇ ಕರೆಸೋದಾದ್ರೆ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಉಂಟೇ ಸ್ವಾಮೀ? ಈ ದಿವಸ ಮೊದಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿನಾಹ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಆಗೋವರೆಗೂ ತಾವೇ ಪುರೋಹಿತ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಪುರೋಹಿತರು

ಆಗಲಿ. ಯಾಕೇಂದ್ರೇ ಆ ಶ್ಯಾಂಭಟ್ಟನಿಗೆ ಶುಭಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಸೋದಕ್ಕೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಇನ್ಯಾವುದಾದ್ರೂ ಮಂತ್ರ ಕೂಗಿಬಿಟ್ಟಾನು ಅಮೇಲೆ! ಎಷ್ಟೋಕಡೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾನೆ. ಅದೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹ್ಯಾಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ? ಅವನು ಬೇಡ, ನಾನೇ ಬರ್ತೇನೆ. ಇನ್ನಪ್ಪಣೆ ಕೊಡ್ತೀರಾ?

[ಭಾಗಮ್ಮ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂಬೂಲ, ಎರಡು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ದಕ್ಷಿಣೆ ತಂದು ಗಂಡನ ಕೈಗೆ ಕೊಡುವಳು. ನರಸಪ್ಪ ಅದನ್ನು ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು,]

ನರಸಪ್ಪ

ನಮಸ್ಕಾರ. [ಕೈ ಮುಗಿಯುವನು.]

ಪುರೋಹಿತರು

ಸಮಸ್ತ ಸನ್ಮಂಗಳಾನಿ ಭವಂತು.

ನರಸಪ್ಪ

[ಮೇಜಿನಿಂದ ಜಾತಕವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಇಗೋ ಜಯಮ್ಮನ ಜಾತಕ ಕೊಡುವನು.]

ಪುರೋಹಿತರು

ಶುಭಮಸ್ತು,

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಪುರೋಹಿತರು.]

ನರಸಪ್ಪ

[ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲಾ ?

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಮುಂದೆ ಬಂದು ಜಯೂ ಅನ್ಯಾನ್ಯ ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದೂ ತೀರದು. ಇಷ್ಟು ಓನವಾದ್ದೂ ಉತ್ತರ ಬರಬೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಒಪ್ಪಾರೋ ಇಲ್ಲೋ ಅಂದೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅಂಥಾ ಶ್ರೀಮಂತರು ನಮ್ಮಂಥ ಬಡವರ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರೋದು ಭಾಳಾ ಅಶ್ಚರ್ಯ.....ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಲಿ ಓತ್ತಾ ಇದ್ದೋ ಆ ನೀಲ್ಕಂಠ್ರಯ್ಯಾ?

ನರಸಪ್ಪ

ನನ್ನ ಹಳ್ಳೆಕಥೆಗ್ಗೆ ಕಂಡು ಅಗೋದಿಲ್ಲಂದೇ!..... ಹೋಗ್ಲಿ, ರಮೇಶರಾಯರು ಈಗಿನ ಕಾಲದೋರು ಜಯೂಗೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ರೀತಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡು.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಈಗಿನ ಕಾಲ ಕಂಡ್ರೆ ಅಗೋದಿಲ್ಲಂದ್ರೀ!

ನರಸಪ್ಪ

ಅದರ ಸಂದರ್ಭ ಬೇರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸೋಣ. ಈಗ ಹೊತ್ತಾಗ್ಗೊಂಡಿದೆ. ಈಗಲ್ಲೇ ಆಗಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತೆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಡಿ. ಊಟ ಉಪಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಏನೇನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಬೇಕೋ ನೋಡಿಕೋ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಮನೇಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಿಂಡಿ ಸಾಮಾನು ಇದ್ದೇ ಇದೆ — ಚಕ್ಲಿ, ಚಿರೋಟ, ಲಾಡು, ಜಲೆಂಬಿ, ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ ಜಯನೂ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನು ಬಿಸಿ ಅಡಿಗೆ ಒಂದಾಗಬೇಕು, ಅಷ್ಟೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಸರಿ....ಅವರು ಒರುತ್ತೂ ಮೊದಲು ತಿಂಡಿ ಕಾಫಿ ಕೊಡಬೇಕು.... ಆಮೇಲೆ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿಸಿಸೀರು....ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗೆ ಅಣಿಮಾಡಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೋಳಿವಿಡು. ಬೆಳ್ಳಿ ಸಾಕ್ರಿ, ಮಗುಟ ಅಣಿ ಮಾಡು. ಊಟ ಆದ್ದೇಲೆ ತಾಂಬೂಲಕ್ಕುಂಚೆ ಹಣ್ಣು — ನಾನು ಹೋಗಿ ತಕೊಂಡು ಬರ್ತೇನೆ ಈಗ....ಅಡಿಕೆಪ್ರದಿಗೆ ಪಚ್ಚು ಕರ್ಪೂರ ಸೇರಿಸು....ಅವರು ತಾಂಬೂಲ ಹಾಕೊಳ್ಳೋವಾಗ ಜಯ ಹಾಡ್ತೀಳಿದರೆ ಮೇಲೆಲ್ಲೇ?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನೋಡ್ಕೊಂಡ್ತೀನಿ. ನಿಮಗ್ಯಾಕೆ — “ಗಂಡಸಿಗ್ಯಾಕೆ ಗೌರಿ ದುಃಖ” ಅಂತ!ನೀವೂ ಒಂದು ಶಲ್ಮ ಭುಜದ ಮೇಲ್ವಾ ಕೊಂಡು.....

నరసప్ప

గారిఁ దుఃఖద జొతేగే గణేశన దుఃఖానూ నినగే ఇదే
యల్లా ! కేడు కేడు, ఆ రల్క కేడు ఇల్లి. ఇరలి. [భాగమ్మ
సలువిన మేలిరువ రల్క కేడువళు. నరసప్ప అదన్న ధరిసువను.]
దాగే ఆ చిక్కబుట్ట కేడు, కణ్ణ తరొదక్కే [కేడువళు]
కణ్ణ తందరే అల్లిగే ఎల్లా ఆధాగాయ్తల్ల ?

భాగమ్మ

ఊం.....ఆదరే.....

నరసప్ప

ఆదరే ఎను కేళు, అదన్నా తకేండు బర్తేని.

భాగమ్మ

ఆదరే అవరు బరొహొత్తిగే సరియాగి నాణేనూ మనేగే
బంద్రే చన్నాగిరుత్తే. ఎల్లొద్దొ, ఎష్మొత్తిగే బర్తానొ
ఎనొ.....

నరసప్ప

[శన్నక్ష] అవను ఇన్నేరడు దివ్వు మనేగే బరదే ఇద్రే వాసి.
బందొరేదురిగే ఎను కేతిచిప్పే మాడానొ ఎనొ
నొదే ననగే భయ.

భాగమ్మ

అంద్లాగే, పురొహితరిగే నాణే జాతకానూ కేట్టద్దరే
చన్నాగిత్తు. అవన మద్దేనూ ఇదర జొతేలి మాడబేకప్పే.

ನರಸಪ್ಪ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ನಾಣೀಗೆ ಮದುವೆ! ನಾನಿಂ ಅದ್ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ.
[ಹೆಂಡತಿಗೆ] ನಾನೀ ಒಪ್ಪಾಳೋ? ಅವಳಿಗೂ ನಾಣೀಗೂ ಅಷ್ಟ
ಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅಂದೆ, ಮೊನ್ನೆ ಎಂಕೋ ನೀನೆ..... ?

ಭಾಗಮ್ಮ

ಒಪ್ಪೇ ಎನ್ನಾಡ್ತಾಳೆ? ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಅದ್ರೆ, ಅವಳ ತಾಯಿ ಒಡವೆ
ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇವೆಯಲ್ಲ.....ಅದು ಅವಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಅಗಲಿ ನೋಡೋಣ, ಅದು ನನ್ನಾ ಕೈಯಲ್ಲಿರೋ ಕೆಲಸ. ಸಧ್ಯ
ರವೇಶ, ಜಯ ಒಪ್ಪೇದು ಮುಖ. ಹೊತ್ತಾಯ್ತು, ಅಡಿಗೆ
ಗಿಡು ಹೋಗು. ನಾನು ಅಂಗಡೀಗೋಗಿ ಒರ್ತೀನಿ. [(ಅ) ವರೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು] ಆ ಬೆಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರೆ ಸಾಲ್ತೇ ಬಂದ್ರೇ, ಅ
ಸಾಹುಕಾರ್ಯ ಮನೆಯಿಂದ ತರಿಸಿರು ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಪೂರ್ತ;
ಬೋರನ್ನ ಕಳಿಸಿದ್ರೆ ಕೊಡ್ತಾರೆ. [ಮತ್ತು ಬೇಗ ಬೇಗ (ಅ) ವರೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು] ಹಿತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಿಂದ ಕಳಿಸು ಬೋರನ್ನ,
ಹಿತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಿಂದ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

ಭಾಗಮ್ಮ

ಜಯಾ.....ನಾನೀ,.....

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಜಯು ಮತ್ತು ನಳಿನಿ.]

ಈ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೂ, ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಿಮಾಡ್ತಮ್ಮ.
ನಾ ಹೋಗಿ ಅಡಿಗೆಗಿಡ್ತೆನೆ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಭಾಗವ್ಯು.]

ಜಯು

ನಳಿನಿ, ಈ ಹೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಡಿಸು.

ನಳಿನಿ

ಮುಡಿಸೋರು ಬರ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಉರಿಂದ, ತಾಳು ಜಯೂ. ಕೇಳಿದ್ಯೋ ಇಲ್ಲೋ ಮಾತು ಕಥೆ ಎಲ್ಲಾ? [ಎನ್ನುತ್ತ ಹೂ ಸುಮಾರ ತೊಡಗುವಳು.]

ಜಯು

ನಾ ಒಳಗಿದ್ದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಸ್ತಿಲ್ಲ

ನಳಿನಿ

[ಹೂ ಮುಡಿಸುತ್ತ] ನಾನೀ ಬಾಗ್ಗಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದೆ..... ರಮೇಶರಾಯರೂ, ಯುವಕರಂತೆ. [ಜಯು ಕಿರುನಗೆ ತೋರುವಳು] ರಾಜನ ಹಾಗಿದ್ದಾರಂತೆ [ಜಯು ಕಣ್ಣುರಳಿಸುವಳು] ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೇ ಸ್ವಭಾವಾನಂತೆ [ಜಯು ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಳು] ಈಗ ಸರಿಹೋಯ್ತೇನೋ ನೋಡಿಕೋ ಹೂವು [ಎನ್ನುತ್ತ ಮುಂದೆ ಬಂದು] ಏನು, ಮಾತಾಡೋದೇ ಇಲ್ಲಾ? ಈಗ್ಲೇ ಮದವಣಿಗೆತ್ತಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀ.

ಜಯು

ನೀನೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಲೇ ಮದವಣಿಗೆತ್ತಿ ಆಗ್ತೀಂತ ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿಸ್ತಿಲ್ವೋ?

ನಳಿನಿ

ಜಯೂ ನನ್ನ ಹೀಗೆ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಮನಸ್ಸಾದರೂ

ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೇ?.....[ಚಿಂತೆಯಿಂದ] ನಾಣೀ ಕೈ ಹಿಡಿದು
ನಾನೊನು ಸುಖಪಡಬೇಕು?

ಜಯು

ಅದೇನೋ ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ಅಮ್ಮ ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ತಾಯಿ
ಸಹ ನಾಣೀಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ. ಆಕೆ ಒಡವೆ
ಸಹ ಈಗ ಅಮ್ಮನ ಹತ್ತರ ಇದೆಯಲ್ಲ.

ನಳಿನಿ

ಅದು ನನಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಾಣೀನ
ಮದುವೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ.

ಜಯು

ಮತ್ತೆ ಯಾರನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗ್ತೀ?

ನಳಿನಿ

ನಮ್ಮ ಮನಸಿನಲ್ಲಿರೋರು ನಮಗೆ ಸಿಗ್ತಾಯೇ?

ಜಯು

ಯಾರು ಹೇಳು ಕೇಳೋಣ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಾರದೆ?

ನಳಿನಿ

ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೆಂತ್ತೇನೆ.

ಜಯು

ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗ ಇದ್ದೇ?

నళిని

ఇరటికే.

జయము

హేసరు?

నళిని

హోంగే [ఎందు నాటికయింద అటి తిరుగువళు.]

జయము

హేళోదిల్వో? మదువే ఇన్నా ఆగ్గిల్ల ఏనూ ఇల్ల, హేసరు
హేళబారదే?

నళిని

ఈగ బరొర హేసరు నిను హేళు నోడోణ.

జయము

ఊం, హోంగే [ఎందు నాటికయింద ఈటి తిరుగువళు.]

నళిని

ఇద్యావ న్యాయ?

[ప్రవేశ (అ) : నాణే.]

[నాణే ప్రవేశికిచ్చన్న జయము నళిని నోడువుదిల్ల. నాణే తన్న
ముఖద మేలే బాకవన్న ముచ్చిక్కొందు హిందినంద బందు]

నాణే

భూ.....[ఎందు హేదరిసువనా.]

జయము మత్తు నళిని

[చీట్టి] అయ్యో! [ఎందు ఈర్ష్య హింద అవిశుకోళ్ళవరు.]

ನಾಣಿ

[ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಚಾಕವನ್ನು ತೆಗೆದು] ಅಹಹಹ, ಏನು ಫೈರ್‍ಮಾನ್‍ನೇ ನಿಮ್ಮ ಫೈರ್‍ಮಾ !

ಜಯು

ಅಯ್ಯೋ, ನಾಣೀ ಕಣೀ, ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ. [ಇಬ್ಬರೂ ಕುರ್ಚಿ ಹಿಂದಿ ನಂದ ಈಚೆಗೆ ಬರುವರು.] ಹೊಂಗಪ್ಪ ನಾಣಿ ನಿಂ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಹೀಗೇ.

ನಾಣಿ

ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಹೀಗೇ ಅದ್ರೆ ಹೆದರೋದಿನ್ಯಾಕೆ?

ನಳಿನಿ

ಹುಡುಗಾಟ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.....ಅ ಪಾತ್ರೆ ತಕೋ ಜಯೂ, ಹೋಗೋಣ.....ಅಗ್ಲೋ ಈಗ್ಲೋ ಬರೋ ಹೊತ್ತು. [ನಳಿನಿ ಜಯು ಇಬ್ಬರೂ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.]

ನಾಣಿ

ಯಾರು ಬರೋ ಹೊತ್ತು?

ಜಯು

ಯಾರೋ.....[ಎಂದು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಜಯು.]

ನಾಣಿ

[ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನಳಿನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು] ಯಾರು ನಳಿನೀ, ಬರೋದು?

ನಳಿನಿ

ನಗರದ ನೀಲಕಂಠರಾಯರ ಮಗ. ಜಯೂನ್ಯೋಡೋಕೆ ಬರ್ತಾ ರಂತೆ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಳಿನಿ.]

ನಾಣಿ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಓಹೋ ! ನೀಲಕಂಠರಾಯರ ಮಗನಿಗೆ ಜಯೂನ ಕೊಡ ಬೇಕು ಅಂತ ಮನೇಲಿ ಮಾತಾಡಿಕೊತಾ ಇದ್ದದ್ದು ಕಿವಿಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ.....ಈ ಮದುವೆ ವಿಚಾರವೇ ಆಗ್ಲಿ, ಇನ್ನಾವ ವಿಚಾರವೇ ಆಗ್ಲಿ, ನನಗೆ ತಿಳಿಸ್ತೇ ಬೇಡವೇ ಈ ಭಾವ? ನಾನು ಅಂದ್ರೆ ಎಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣ್ತಾನೆ ಭಾವ ! ನಾನೇನು ಕಡಮೆ ಅಸಾಮಿನೇ? ಈ ಹೊತ್ತೋ ನಾಳೆಯೋ ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬರೋ ಖದೀಮ, ಅಪ್ಪನ ಅಸ್ತೀನೂ ಇದೆ. ಇಂಥೋವನನ್ನು ಇಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣೋದೇ? ಒಳ್ಳೇದು, ಕೊಡ್ತೀನಿ ಗಪ್ಪು ಈ ಭಾವನಿಗೆ, ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿ. ನಾಣಿ ಅಂದರೆ ಏನೋ ಅಂತ ತಿಳೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದಾನೆ. ಇರಲಿ, ಇರಲಿ.[(ಅ) ಕಡೆ ನೋಡಿ] ಯಾವುದೋ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಗಾಡಿ ಬಂತಲ್ಲ ಮನೇ ಮುಂದೆ!ಜೊತೆಗಿನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರೋ ಬಂದ್ತಾಗಿರೋ.....ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಈಚೆ ಇರೋದು ಮೇಲು [ಎಂದು (ಕ) ಕುರ್ಚಿಯ ಹಿಂದೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವನು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಚಂದು ಮತ್ತು ರಮೇಶ್.]

[ಚಂದು ತೊಗಲಿನ ಕೈ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನೂ, ರಮೇಶನು ಬೆತ್ತವನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಅವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾಣಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಸದಂತೆ

ಕುರ್ಚಿಯ ಹಿಂದೆ ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುವನು. ಚಂದು ಮತ್ತು ರಮೇಶ್ (ಲ)
ಎಂಟಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವರು.]

ಚಂದು

[ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ] ಇದು ಯಾರ ಮನೇನೋ ಏನೋ, ಯಾರೂ
ಇದ್ದಾಗೆ ಕಾಣೋದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಒಳಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದಾರೋ
ಏನೋ, ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿಸೋದೂ ರಮೇಶ್, ಪ್ರಯಾಣ
ದಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪೋರ ಅವಸ್ಥೆ ಯಾರಿಗೂ ಬೇಡ.

ರಮೇಶ್

ನನಗಂತೂ ಪ್ರಯಾಣ ಸಾಕಾಗ್ತೋಯ್ತು. ನಗರದಿಂದ ರಾಯಾ
ಪುರಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಗಾವುದ ದಾರಿ ಅಂತ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಹೇಳಿದರು.
ಆದರೆ ನಾವೀಗ ಬಂದಿರೋದೇ ಮೂರು ನಾಲಕ್ಕು ಗಾವುದ ಅದ್ದಾ
ಗಿದೆ. ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೇವೋ ಏನೋ. ಅಂತು ದಾರಿ
ತಪ್ಪಿದೇವೇನ್ನೋದರಲ್ಲೇನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗಿನ್ನೂ ಎಷ್ಟು
ದೂರ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಆ ನರಸಪ್ಪನೋರಿರೋ ರಾಯಪುರಾ
ನೋದು !

ಚಂದು

ಎಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಬಿಗುಮಾನದ ಫಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದಾರಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು
ಬರೋಣ ಅಂದ್ರೆ ಬೇಡ ಅಂದೆ. ಇಲ್ಲಿದೆ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸುಬವಾಗಿ
ಊರು ಸೇರುತಾ ಇದ್ದೆವು.

ರಮೇಶ್

ದಾರೀಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೋರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳೋದು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗ್ತಿಲ್ಲ ಚಂದು.
ಅವರು ಏನೋ ಮಹದುಪಕಾರಮಾಡಿದ್ದಾಗೆ ಜವಾಬ್ ಕೊಡೋದು,

ಇಲ್ಲವೆ ಅಸಡ್ಡೆಯಾಗಿ ಎನೋ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟ್ದೋಗೋದು—
ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತೈ, ಹೇಳು.

ಚಂದು

ಆಯ್ತಲ್ಲ, ಈಗೇನು ಮಾಡೋಣ ಹೇಳು.

ರಮೇಶ್

ಈಗಿನೇನು, ಈ ಮನೇಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ವಿಚಾರಿಸೋಣ.
ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ಹತ್ತಿರ ಹೊಟೇಲು ಇರೋದಾದರೆ ಈ ರಾತ್ರಿ
ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟು, ಬೆಳಗ್ಗೆ ರಾಯಾಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ
ಮುಂದರಿಸೋಣ. ಅಥವಾ ರಾಯಾಪುರ ಎನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರೋದಾದ್ರೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ.

ನಾಣಿ

[(ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಓಹೋ, ಈ ರಾಯರುಗಳಿಗೆ
ಪರವಾಟಾಗಿದೆ, ವಾಸ! ಇದೇ ರಾಯಾಪುರ, ಇದೇ ನರಸಪ್ಪನ
ಮನೇನ್ನೋದು ಗೊತ್ತುಹತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಗೋ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೀವೀಂತ
ತಿಳಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದಾರೆ. ಪ್ರಯಾಣ ; ಕತ್ತಲುಹೊತ್ತು ...
ಒಳ್ಳೇದು. ಈಗ ಈ ಭಾವನಿಗೆ ಗಸ್ತುಕೊಡ್ತೀನಿ. [ಎಂದು ಎವೆಯ
ಮೇಲೆ ಕೈ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಿಂತು ಒಂದು ಸಲ ಕಿಮ್ಮುವನು.]

ಚಂದು

ಓಹೋ, ಇವರು ಯಾರೋ ಸಿಕ್ಕಿದರಲ್ಲ [ನಾಣಿಗೆ] ರಾಯರೇ
..... [ರಮೇಶನಿಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ] ಎನಪ್ಪಾ, ಇವರು ಮಾತಾಡೋದೇ
ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ

ರಮೇಶ್

[ಮೆಲ್ಲನೆ] ಅದಕ್ಕೇ ನಾ ಹೇಳಿದ್ದು — ಕಂಡಕಂಡೋರನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾತಾಡಿಸಬಾರದು ಅಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಮಾತಾಡಿಸಿನೋಡು, ಜವಾಬ್ ಬರದೇ ಇದ್ದೆ ಹೋಗಿಬಿಡೋಣ.

ಚಂದು

[ನಾಣಿಗೆ] ಸ್ವಾಮೀ,

ನಾಣಿ

ಎನೂ ?

ಚಂದು

ಎನೂ ಇಲ್ಲಾ ಇದು ಯಾವ ಊರು ?

ನಾಣಿ

ಇದು ಊರಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀ, ಇದೊಂದು ಹಳೇ ಭತ್ತದಂಥಾ ಕಟ್ಟಡ.

ಚಂದು

[ರಮೇಶನಿಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ] ಇವನೇನೋ ಅಧಿಕ ಪ್ರಸಂಗಿ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸ್ತಾನೆ; ತಾಳು. [ನಾಣಿಗೆ] ಇದು ಹಳೇ ಕಟ್ಟಡ ಅನ್ನೋದೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿ ಆದರೆ ಈ ಹಳೇಕಟ್ಟಡ ಇರೋದು ಯಾವೂರಲ್ಲಿಂದೆ.

ನಾಣಿ

ಇದು ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀ. ಊರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಯಾರೋ

ಚಂದು

ನಾವೂ ಮಾರ್ಗಸ್ಥರು.

నాణి

యా వూరింద దయమాడిసోకాయ్తొ.....

చందు

నగరదింద.

నాణి

యా వూరిగే దయమాడిసబేకొ.....

చందు

రాయాపురక్కే.

నాణి

ఈ వూరిన హిందే నిమగే యావూరు సిక్కిత్తొ?

చందు

తిళియదు. కత్తలీయాగివే, మోడ కవిదిదే. ఈ దారియ వివరవన్నేల్ల తిళిసి టుపకార మాడబేకు.

నాణి

మహనియరే, హిందిన మార్గ, ప్రకృత మార్గ, ముందిన మార్గ, ఈ మూరూ తిళియదమేలీ. తమగే ముఖ్యవాగి ఒందు విషయ తిళిసబేకాగిదే ఏనూ అందరే..... నీవు..... మార్గభ్రష్టరాగిద్దిరి.

చందు

అదన్ను హేళోదక్క నీవే ఆగబేకే?

ನಾಣಿ

ಅಲ್ಲ, ಇರೋ ಎವಯ ಹೇಳಿದೆ, ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಿ.....ಹೋಗಲಿ ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಹೊರಟಿದ್ದು ಯಾವುದಾ ?

ರಮೇಶ್

ಮುಂದಿನ ದಾರಿ ಹೇಳೋದಕ್ಕೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವಷ್ಟೆ?

ನಾಣಿ

ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರೋ ರಾಯಾಪುರ ಯಾವುದು?

ರಮೇಶ್

ರಾಯಾಪುರ ಯಾವುದು ಅಂದರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳೋಣ ? ನಿಮಗೆ ದಾರಿ ಹೇಳೋ ಮನಸ್ಸಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ.....

ನಾಣಿ

ಹಾಗಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಾಯಾಪುರಗಳಿವೆ— ದೊಡ್ಡರಾಯಾಪುರ, ಗಿಡ್ಡರಾಯಾಪುರ ಅಂತ. ನೋಡಿದ್ರಾ ?

ರಮೇಶ್

ಎರಡು ರಾಯಾಪುರಗಳಿರೋದು ನಮಗ್ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ !

ನಾಣಿ

ಇವೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೆ—ಇರಡೂ ಇವೆ. ಆ ದೊಡ್ಡರಾಯಾಪುರ ಅನ್ನೋದು ಹತ್ತಿರವೇ ಇದೆ. ಗಿಡ್ಡರಾಯಾಪುರ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಇದೆ. ಒಂದು ಈ ದಿಕ್ಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಆ ದಿಕ್ಕು. ನಾನು ಒಂದು ರಾಯಾಪುರದ ದಾರಿ ಹೇಳೋದು, ನೀವು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ

ರೋದು — ಹೀಗಾಗಬಾರದೂಂತಲೇ ನಾ ಕೇಳಿದ್ದು : ಯಾವ ರಾಯಾಪುರಾಂತ.

ಚಂದು

ಯಾವ ರಾಯಪುರವೋ ಏನೋ ... ಅಲ್ಲಿ ನರಸಪ್ಪನೋರು ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಜಮೀದಾರ್‌ರೂ.....

ನಾಣಿ

ಓಹೋ ಜಮೀದಾರ್ ನರಸಪ್ಪನೇರೋದೋ! ಸರಿ ಸರಿ, ಅದು ಗಿಡ್ಡರಾಯಾಪುರ.

ಚಂದು

ನರಸಪ್ಪನೋರು ತಮಗೆ ಪರಿಚಿತರೋ?

ನಾಣಿ

ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ, ಇದೇನ್ನೀಕ್ಕೇಕ್ತೀರಲ್ಲಾ. ನರಸಪ್ಪನೋರನ್ನ ನಾ ಕಾಣ್ತೀ? ಅವರಿಗೆ ಕೂದಲು ನರಿತಾ ಬಂದಿದೇ. ಅವರ ಮನೇಲಿ, ಅವರು, ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಭಾಗಮ್ಮನೋರು, ಒಬ್ಬ ಮಗಳು, ಭಾಗಮ್ಮನೋರ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು, ಭಾಗಮ್ಮನೋರ ತಮ್ಮ—ಇಮ್ಮ ಜನ ಇದಾರೆ. ಹೌದೋ?

ಚಂದು

ನರಸಪ್ಪನೋರನ್ನ ನಾವು ಕಾಣೆವು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳೋ ಸಂಸಾರ ಇದೆ ಅಂತ ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲಿವು. ಆದೇ ನರಸಪ್ಪನೋರು. ಅವರ ಮನೆಗೇ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರೋದು.

ನಾಣಿ

ಅವರ ಮಗಳು ಜಯಮ್ಮ ಅಂತ — ಅಂಥ ಜಾಣೆಯೇನೂ

ಅಲ್ಲಾನ್ನಿ. ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ತಮ್ಮ, ನಾಣಿ ಅಂತ ಇದಾನೆ ಸ್ವಾಮಿ— ಚಿನ್ನ, ಚಿನ್ನದಂಥ ಹುಡುಗ!

ರಮೇಶ್

ನಾವು ಕೇಳಿರೋದು : ಮಗಳೇ ಜಾಣೆ, ಆ ನಾಣಿಂನೇ ಅರಿಕ್ಷೇಲಿ ಬೆಳೆದಿದಾನೆ ಅಂತ.

ನಾಣಿ

ಹುಂ? ಹಾಗೇನು ಸ್ವಾಮಿ? ಈ ರಾತ್ರಿ ನೀವು ನರಸಪ್ಪ ನೋರನ್ನ ತಲುಪಲಾರಿರಿ.

ರಮೇಶ್

ದುರದೃಷ್ಟವೇ!

ನಾಣಿ

ನೀವು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಗಿಡ್ಡರಾಯಾವುರವೆಲ್ಲಿ, ನೀವೆಲ್ಲಿ? ಎಷ್ಟು ದೂರ ಆಯಿತು! ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡೋ ದಾರಿನೇ! ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಮೋಡ ಬೇರೇ ಕವಿದಿದೆ. ಗಾಡಿ ಮುಗುಚಿಕೊಂಡರೂ ಆಯಿತು, ಯಾರ ಕೈಗಾದರೂ ಸಿಕ್ಕು ಬಿದ್ದರೂ ಆಯಿತು. ಹೌದೋ ಅಲ್ಲೋ, ನೀವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಚಂದು

ಹಾಗಾದ ಮೇಲೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭಾಗವೇ!

ನಾಣಿ

ನೀವು ಆ ಗುಡ್ಡದ ಹಿಂದೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಾರಿಗಳ ಚೌಕದವರೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಚಂದು

ಓಹೋ.

ನಾಣಿ

ಆಮೇಲೆ ಆ ನಾಲ್ಕು ದಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ, ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ಘಾಸಲಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ, ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಮೇಲೆ ಭೂತನ ಕಣಿವೆ ಫಾರಿಸ್ತಾನಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿದು,

ರಮೇಶ್

ಈಗೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಚಂದು? ಈ ರಾತ್ರಿ ಇಂಥಾ ಪ್ರಯಾಣ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಚಂದು

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. [ನಾಣಿಗೆ] ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ರಾತ್ರಿ ಗಿಡ್ಡರಾಯಾಪುರ ಕ್ಷೋಗೋ ಯೋಚನೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಈಗ ಸಧ್ಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಊಟದ ಹೊಟ್ಟೆಲಿಗ್ಲೋಗೋಣಾಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದ್ದೇನೆ.

ನಾಣಿ

ನೀವು ಎಲ್ಲೆಗ್ಲೋಗಬೇಕಾಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲೇಗೇ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ.

ರಮೇಶ್

ಹಾಗಾದರೆ ಇದೊಂದು ಊಟದ ಹೊಟ್ಟೆಲೇನು?

ನಾಣಿ

ಇನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳ್ವೆ ಸ್ವಾಮೀ ನಾನು? ನೀವು ಎಲ್ಲೆಗ್ಲೋಗ

ಬೇಕೂಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲೇಗೇ ಬಂದಿದ್ದೀರಿಂತ ಹೇಳುತ್ತೆ ಇದೇನೆ.

ರಮೇಶ್

ಸರಿ ಸರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯ್ತಲ್ಲ ಚಂದೂ.

ಚಂದು

[ನಾಣಿಗೆ] ಈ ಹೊಟ್ಟೆಲು ಮಾಲೀಕರು ತಾವೇನೋ?

ನಾಣಿ

ನಾನು ಹೊಟ್ಟೆಲು ಮಾಲೀಕನಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀ. ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಇಲ್ಲೇ ಇದೀನಿ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದ ಹೋಗ್ತೀನೀನ್ನಿ. ಮಾಲೀಕರು ಬರ್ತಾರೆ. ತಾವು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಹೊರಗ್ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟು ಬರ್ತೇನೆ.

ಚಂದು

ಆಗ್ಲಿ ಆಗ್ಲಿ, ತಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಗ್ತಾ ಇದ್ದೀರೋ ಏನೋ ತಮ್ಮನ್ನ ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಗಾಯ್ತು.

ರಮೇಶ್

ತಮ್ಮ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯೋಹಾಗಿಲ್ಲ.

ನಾಣಿ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಅದೇನೋ ನಿಜ. ಈಗ ನಾವಾಡಿರೋದನ್ನ ನೀವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯೋದಿಲ್ಲ. [ರಮೇಶ್‌ಗೆ] ಉಪಕಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಆ ಮಾಲೀಕರು ಮಾತ್ಸಾಡೋದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ. ಬಂದೋರಿಗೆಲ್ಲ ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ಮಾಡಿ

ದ್ವಾಗೆ ಉಪಚಾರಾನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊಟೇಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ತರಹ. ಪರಿಚಾರಕರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಮನೇವ್ರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಾನೂ ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಚಪಲ, ಅಭ್ಯಾಸ—ಬಂದೋರನ್ನೆಲ್ಲ 'ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವೇ?' ಅಂತ ಕೇಳೋದು, ಅಥವಾ 'ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಳೆಬೆಳೆ ಆಗಿದ್ಯೇ?' ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸೋದು, ಅಥವಾ 'ಹಿಂದೆ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪೋರು ಹಾಗಿದ್ದು, ಹೀಗಿದ್ದು' ಅಂತ ಕಥೆ ಹೇಳೋದು..... ಅಂದರೆ ನಾ ಹೇಳೋದೂ, ಹೆಚ್ಚಿಗೇ ಮಾತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಆತನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗೆ ದೂರ ಇಟ್ಟಿರಿ ಅಂತ, ಅಷ್ಟೆ.

ರಮೇಶ್

ಆತನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡೋ ಕೆಲಸ ನಮಗೆ ತಾನೆ ಏನಿದೆ? ಸರಿಯಾದ ಊಟ, ನಿದ್ರೆಗೆ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ—ಇಷ್ಟಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಆಯ್ತು.

ನಾಣಿ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಭಾವಾ, ನನ್ನ ಅಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣ್ತೀಯಲ್ಲಾ; ಈಗ ಅನುಭವಿಸು [ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದೂಗೆ] ನನಗಿನ್ನಷ್ಟೆ ಕೊಡ್ತೀರಾ ?

ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದೂ

ನಮಸ್ಕಾರ.

ನಾಣಿ

ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರ. [ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಈ ನಾಟಕದ ವೇಷದೋರು ಎಲ್ಲೋಮ್ಮೋ ಏನೋ! ಕೈಗೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲಲ್ಲಾ ! ಹೋಗಿ ನೋಡ್ತೀನೆ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

ರಮೇಶ್

ಹುಶ್, ಸಧ್ಯ ಇಷ್ಟಮುಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ವಸತಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಲ್ಲ. [ಎಂದು
(ಚ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು.]

ಚಂದು

ಗಾಡೀಲಿರೋ ಸಾಮಾನ್ಯ.....ಮಾಲೀಕರು ಬಂದಮೇಲೆ ಇಳಿ
ಸೋದ ಮೇಲಿಲ್ಲ? ಅವರು ಯಾವ ಕೊಠಡೀಲಿ ಜಾಗಮಾ
ಡ್ತಾರೋ ಎನೋ.....

ರಮೇಶ್

ಅಷ್ಟೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಬಾ ಕೂತುಕೋ.

ಚಂದು

[(ಬಿ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ] ಕಟ್ಟಡ ಒಳ್ಳೇ ವಿಶಾಲ
ವಾಗಿದೆ. ಹಳೇದಾದರೂ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ರಮೇಶ್

ಇದು ಹೊಟೀಲಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕಟ್ಟಡದ ಹಾಗೆ ಕಾಣೋದಿಲ್ಲ
ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ
ದ್ದಿರಬೇಕು. ಈಗ ಹೊಟೀಲ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ
ನೋಡಿದ್ದೇನೆ — ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಹೀಗೇ
ಹೊಟೀಲೋ ಛತ್ರವೋ ಆಗಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತೆ.

ಚಂದು

ದೇಶ ತಿರುಗಿದವನು ನಿನ್ನ. ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ.....

ಆದರೆ, ರಮೇಶ್, ಇದುವರೆಗೆ ನಿನಗೆ ಮನೆ ವಾಸಕ್ಕಿಂತ ಹೊಟೆಲ್ ವಾಸವೇ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತುಲ್ಲ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಹೇಗಾಗ್ತೀ? ಹೆಂಡ್ತಿನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಹೊಟೆಲ್ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೂ ಮನೆ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ.

ರಮೇಶ್

ಅದೇನೋ ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಹೆಂಡತೀ ಎದುರಿಗೆ ಮಾತ್ನಾಡೋದೂ ಅಂದ್ರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆ ಆಗುತ್ತೆ, ನೀ ಏನಾದ್ರೂ ಹೇಳು.

ಚಂದು

ಅಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ ಆದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾಳೆ ಮಾವನ ಮನೇಲಿ ಮಾತಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೋ ಏನೋ! ಮಾತಾಡಿಸ್ತೀಯೋ ಇಲ್ಲೋ?

ರಮೇಶ್

ಮಾತಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಅಸೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಏನೋ ಹೇಳ್ಕಾರೆ.

ಚಂದು

ಒಂದ್ವೇಳೆ ಅವರೇ ಬಂದು ಮಾತಾಡಿಸಿದರೆ ?

ರಮೇಶ್

ಮಾತಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಥರ.....ಹ್ಯಾಗೋ ಮಾತಾಡೋದೂ ?

ಚಂದು

ಹೆಂಗಸರ ಎದುರಿಗೆ ಮಾತಾಡೋದೂ, ಒಂದು ಕಲೆ! ನನಗೂ ಬರೋದಿಲ್ಲ.

ರಮೇಶ್

ಅದರೇನನಗಿಂತ ಮೇಲು.

ಚಂದು

ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ? ನಿನ್ನ ಹಾಗೇ ನನಗೂ ಇನ್ನೂ ಮದುವೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ರಮೇಶ್

ಅದರೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ನಿನಗೆ ಶಾಲೆಲಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಜೊತೆ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ..... ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನೀನೇ ಹೇಳಿದ್ದೀ ನನಗೆ— ನಳಿನಿ ಅಂತ, ಜೊತೆಲಿ ಓತ್ತಾ ಇದ್ದು, ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ, ಅಂತ! ಹೆಂಗಸರ ಬಳಿ ಮಾತಾಡೋದರ ಗುಟ್ಟು ಏನು ಹೇಳು. ನಾಳೆ ರಾಯಾಪುರ ಸೇರೋ ವೇಳೆಗೆ ಕಲಿತರೋಣ.

ಚಂದು

ಹೇಳೋದು ಕಷ್ಟ.....ನೋಡೂ, ಸಂಭಾವಣೆಲಿ ಒಂದು ಥರ ಧಾರಾಳ, ಸರಳತೆ, ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಮಾಧುರ್ಯ, ಒಂದು ನಮೂನೆ ಭರವಸೆ—ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ರಬೇಕು. ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇ ಜವಾಬ್ ಬರೋದಿಲ್ಲ..... [(ಅ) ಕಡೆ ನೋಡಿ] ಆಗೋ ಹೊಟೇಲ್ ಮಾಲೀಕರು ಬಂದ್ರೊಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ.....ಆಮೇಲೆ ಹೇಳ್ತೀನೆ.

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

[ನರಸಪ್ಪ ಹಗ್ಗಿನ ಬುಟ್ಟಿ ಸಮೇತ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತ]

ನರಸಪ್ಪ

ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರ, ತಾವುಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದು ಛಾಳಾ

ಸಂತೋಷ..... [ಎಂದು ಹಗ್ಗಿನ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಂದು—(ಕ) ಕುರ್ಚಿಯ ಬಳಿ ನಿಂತು] ತುಂಬಾ ಮಾರ್ಗಾಯಾಸಾಂತ ಕಾಣ್ಸತ್ತೆ.....ರಮೇಶರಾಯರು ಬಂದಿರೋದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹರುಷವಾಗಿದೆ.....

ರಮೇಶ್

ಮೊದಲು ಆ ಗಾಡೀಲಿರೋ ಸಾಮಾನು ಇಳಿಸೋದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊಠಡೀ ಆಗಬೇಕು.....ಆ ಕುದುರೀಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹುರುಳಿ....

ನರಸಪ್ಪ

[ಪೆಚ್ಚಾಗಿ]..... ಊಂ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನೋಡ್ಕೊತೀನಿ,..... ಆಗ್ಲೇ ಗಾಡೀವನಿಗ್ಗೇಳದೀನಿ; ಸಾಮಾನಿಳಿಸ್ತಾ ಇದಾನೆ..... ಹುರುಳಿಗೂ ಹೇಳಿಬರ್ತೀನಿ.....

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

ಚಂದು

ರಮೇಶರಾಯರು ಅಂತ ಅಂದನಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಕೆಸರು ಹ್ಯಾಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಈತನಿಗೇ?

ರಮೇಶ್

ಬರ್ತಾ ನಮ್ಮ ಗಾಡೀವನಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಕೊಂಡು ಬಂದಿದಾನೆ !

ಚಂದು

ಹೌದು, ಹೌದು. ಆಷ್ಟು ಜಾಣತನ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ, ಇಷ್ಟು ಮೊಡ್ಡ ಹೊಟೇಲ್ ನಡಸ್ತಾ ಇದ್ದೇ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ !

ರಮೇಶ್

ಅಲ್ಲದೇ ಆತ ಆಗಲೇ ಹೇಳ್ವಲ್ವೆ, ಈತ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿ ಅಂತ?

ಚಂದು

ಹೌದು ಹೌದು.....ಅಗೋ ಬಂದರು.....

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

ನರಸಪ್ಪ

ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದೀನಿ. ತಾವೇನೂ ಯೋಚನೆ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ..... [(ಕ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು] ಊರು ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇಮವೇ?.....ಮಳೆ, ಬೆಳೆ.....

ರಮೇಶ್

[ಚಂದೂಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ] ಮರು ಆಯ್ತು ಮಳೆ! [ನರಸಪ್ಪನಿಗೆ] ಈ ಕೋಟು ಹಾಕೋದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೊಳೆ.....ಎಲ್ಲಿದೆ? [ಎಂದು ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಕೋಟ್ ದಿಚ್ಚುವನು.]

ನರಸಪ್ಪ

ಇಗೋ ಇಲ್ಲಿ ನಿಲುವಿದೆ.

ರಮೇಶ್

ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯ್ತು.

[ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು ಕೋಟುಗಳನ್ನು ನಿಲುವಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು.]

ನರಸಪ್ಪ

[(ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಇವರು ಯಾಕೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತೇ ಅಡೋದಿಲ್ಲಲ್ಲಾ !ಎನಾದರೂ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿತೀನಿ.

[ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು.]

ನಿಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಾಡಿ ನೋಡಿದರೇ, ಒಂದೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ
ಅಮಲ್ದಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರ ಕುದುರೇ ಗಾಡಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಿರುತ್ತೆ
ನೋಡಿ! ಅವರ ದವಲತ್ತಿನಲ್ಲೇ.....

ರಮೇಶ್

ಯಜಮಾನೇ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಟೀ ತರಿಸಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ
ರುತ್ತಲ್ಲೆ, ಅಮಲ್ದಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರ ದವಲತ್ತಿನ ವಿಷ್ಯ ಕೇಳೋ
ದಕ್ಕೆ ?

ಚಂದು

ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ. ಬಹಳ ದಣಿಕೊಂಡು ಬಂದೆದೇವೆ. ಮೊದಲು
ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಟೀ ಆದರೆ, ಅಮೇಲೆ ಅಡಿಗೆ ಆಗೋತನಕ ಕೂತು
ಕೊಂಡು ಮಾತಾಡಬಹುದು.

ನರಸಪ್ಪ

[ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬಹುದು.... ತಾವು ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸಂಕೋಚ
ವಾಗಿರಬೇಕೂ ನೋಡೇ ನನ್ನ ಅರಯ. [ಕಾಫಿ ಕೆಟ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮೂರು
ಲೋಟಾಗಳನ್ನು ತಂದು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಡಲು ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವನು. ರಮೇಶ್
ಮತ್ತು ಚಂದು ಕಿರುನಗೆಯಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ
ರುವರು.]

ರಮೇಶ್

[ಚಂದೂಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ] ಸಂಕೋಚವಂತೆ ಸಂಕೋಚ! ಹೊಟೇಲಿನ
ಲ್ಲೆಂಥಾದ್ದೋ ಸಂಕೋಚಾ? ನಾಳೆ ಮಾವನ ಮನೇಲಾದ್ರೆ
ಸಂಕೋಚಪಡೋದು ನ್ಯಾಯ.

ಚಂದು

[ಮೆಲ್ಲನೆ] ಈತ ಹೊಟೇಲ್ ಮಾವ ಕಾಣೋ.

ರಮೇಶ್

[ಮಲ್ಲನೆ] ಸುಮ್ಮನಿರು, ಕೇಳಿಂತು.

ನರಸಪ್ಪ

ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ [ಎಂದು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಲೋಟಾಗಳಿಗೆ ಬುಗ್ಗಿಸುವನು.]

ರಮೇಶ್

ನನಗೆ ಅದರ ತುಂಬ ಹಾಕಿಬಿಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. | ನರಸಪ್ಪ ಬೆಚ್ಚುವನು. ಕಾಫಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆಲ್ಲುವುದು.

ಚಂದು

[ನರಸಪ್ಪನಿಗೆ] ಓಹೋ ತಮಗೂ ಟಿಂ ಅಭ್ಯಾಸವೋ ಇನ್ನೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ?

ರಮೇಶ್

[ಕಾಫಿ ಸವಿದು] ಇದು ಟೀ ಅಲ್ಲ, ಕಾಫಿ !

ನರಸಪ್ಪ

ತಮಗೆ ಟೀನೇ ಆಗಿದ್ದಿ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತೆನ್ನೋ...

ರಮೇಶ್

ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿನೆಂ ಇರಲಿ... ಸ್ವಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ತರಿಸೋಣಾಗ್ಲಿ
.....ತುಂಬಾ ಬಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಖಾಲಿ ಲೋಟಾ ಬೇಕು.

ನರಸಪ್ಪ

[ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಖಾಲಿ ಲೋಟಾ ತಂದಿಟ್ಟು] ಕಾಫಿ ಆರೋವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ [ಎಂದು ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯ ತುಂಬ ಜಕ್ಕಲಿ, ಕೋಡಬಳೆ, ಮುಚ್ಚೋರೆ ವಗೈರೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆ ತಂದಿಡುವನು.]

ರಮೇಶ್

ಓಹೋ, ಇದೂ ಒಳ್ಳೇದೇ ಆಯ್ತು.....ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ
..... ಅಮಲ್ದಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರ ದವಲತ್ತಿನಲ್ಲಿ..... ಏನೋ
ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಿರಲ್ಲಾ [ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು ತಿಂಡಿ ತೆಗೆದು
ಕೊಳ್ಳುವರು.]

ಚಂದು

ಈಗ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರ ಕುದುರೇ ಗಾಡೀ ವಿಚಾರ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಸಂತೋಷದಿಂದ] ಆ ವಿಚಾರವೋ?.....ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ
ಮಾತು.....ಒಂದು ದಿವಸ ಹೀಗೇ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಕುದುರೇ
ಗಾಡೀಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಅಮಲ್ದಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪ
ನೋರು. ಆಗ, ಅರ್ಧದಾರೀಲಿ ಕಳ್ಳರು ಬಂದು ಕುದುರೇ ಹಿಡಿದು
ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು! ಗಾಡೀಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯದ
ಹಣ. ಗುಂಡಪ್ಪನೋರು, ಗಾಡೀವನು ಇಬ್ಬರೇ. ಏನು ಮಾಡ
ಬೇಕು ?

ಚಂದು

ಜೊತೆಗೆ ಜವಾನ್ರು ಗಿವಾನ್ರು ಯಾರನ್ನೂ ಕರಕೊಂಡ್ಕೊಗಿರ
ಲಿಲ್ಲೋ ?

ನರಸಪ್ಪ

ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರೇ.

ರಮೇಶ್

ಕಳ್ಳರೆಷ್ಟು ಜನ ಬಂದಿದ್ದೋ ಏನೋ! ಒಳ್ಳೇ ಕಷ್ಟಕ್ಕೇ
ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರಿಗೇ! [ಎಂದು ಕಾಫಿ ರೋಟಿ
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು.]

ನರಸಪ್ಪ

ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಕೋಕ್ಕೋಳಾಗಿ ಚಕ್ಲಿ.

ಚಂದು

ತಕೋ ರಮೆಂಶ್. ಈ ಮುಚ್ಚೋರೆ ತಕೋ. ಚಕ್ಲಿಗಿಂತ ಚನ್ನಾಗಿದೆ.

ರಮೇಶ್

ಆ ಚಕ್ಲಿ ಯಾಕೋ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಿಲ್ಲಊಂ, ಈ ಮುಚ್ಚೋರೆ ಚನ್ನಾಗಿದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[(ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಇವರು ಯಾಕೋ ಒಂದು ನಮೂನೆಯಾಗಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಇದಾರಲ್ಲಾ!..... ಹೀಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟೆ?

ಚಂದು

ಬನ್ನಿ ಯಜಮಾಸ್ರೇ, ಹೇಳಿ ಬನ್ನಿ.....ಕಳ್ಳರು ಹೊಡಕೊಂ ಢೋದ್ರೋ ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ? [ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವರು.]

ನರಸಪ್ಪ

[ಕುಳಿತು] ಅದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆನಲ್ಲ. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿ. ಅರಣ್ಯ. ಕುದುರೆಗಾಡಿ ಮುಂದುಗಡೆ ಕಳ್ಳರು ಕುದುರೆ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟ ದಾರೆ. ಗಾಡೀವನು ಭಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂತಿದಾನೆ. ಗಾಡೀಲಿ ಹಿಂದುಗಡೆ ಅವಲಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪೋರು ಕೂತಿದಾರೆ. ಗುಂಡ ಪ್ಪೋರಿಗೂ ಗಾಡೀವನಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯದ ಹಣದ ಗಂಟು ಇದೆ! ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ.....ಗುಂಡ

ಪೋರು ಎಷ್ಟೇ ಆಗ್ನಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತರು.....ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿ
ದರು : “ ಅಯ್ಯಾ, ಈ ಹಣ ತಕೊಳ್ಳಿ, ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿ” ಅಂತ!

ಚಂದು

ಅಹಹಹ ! ನೋಡಿದ್ರಾ ಗುಂಡಪೋರ ಬುದ್ಧಿ !

ನರಸಪ್ಪ

ಆಗ ಕುಳ್ಳರು ಕುದುರೇ ಕೈಬಿಟ್ಟು,

ರಮೇಶ್

‘ಕಳ್ಳರು’ ಅನ್ನಿ ಸವಾಮಿ,

ಚಂದು

‘ಕುಳ್ಳರು’ ಅಂತೀರಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ಕಳ್ಳರು, ಕಳ್ಳರು, ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಗಾಡೀ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರೋದರೊಳ
ಗಾಗಿ.....

ರಮೇಶ್

ಗಾಡೀವನು ಕುದುರೆ ಓಡಿಸಿದ. ಕಳ್ಳರಿಗೇನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ
ತಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಕುಳ್ಳರ ಕಥೆ?

ನರಸಪ್ಪ

ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಇದು. ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಓಡೋ
ಕುದುರೇ,

ಚಂದು

ಮತ್ತು ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಓಡೋ ಬುದ್ಧಿ,

ರಮೇಶ್

ಎರಡೂ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಉಳಿತು. ಹೌದೋ ಅಲ್ಲೋ? ಇನ್ನು ಅಡಿಗೆಗೇನೇನಾಗಬೇಕೋ ನೋಡೋಣಾ ಯಜಮಾನೇ.

ನರಸಪ್ಪ

[(ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಇದೆನು ವಿಚಿತ್ರ ಇವರ ಮಾತು! 'ತುಂಬಾ ನಾಚಿಕೆ, ನಯ, ಭಯ' ಅಂತ ಅಂದರು ಪುರೋಹಿತರು?

ಚಂದು

ಅಡಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಡವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಯಜಮಾನೇ, ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಧಾನವಾಗಾಗ್ಲಿ.

ನರಸಪ್ಪ

ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆ ಆಗ್ತು ಬಂತು. ತಾವು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಗೆ ಏಳೋಣಾಗ್ಲಿ.

ರಮೇಶ್

ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಎಷ್ಟೂ ತ್ತು, ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಊಟಕ್ಕೆ ತೋವೆ, ಮಜ್ಜಿಗೆಹುಳಿ, ಪಲ್ಯ ವಗೈರೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮೇಲು. ದಣಿದು ಬಂದಿದೇವೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಏಳೋಣಾಗ್ಲಿ. [ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತ ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಅಡಿಗೆ ವಿವರ ಕೇಳೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಲ್ಲಾ! ಈಗ ಭಾಳಾ ಚನ್ನಾಯ್ತು!

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

ರಮೇಶ್

ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೂ, ಜಾಗೃತೆ ಮಲಗೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣಾ ಬಾ ಚಂದೂ.

ಚಂದು

ಚನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಮಾಡಬೇಕು. ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೇರೇಇದೆ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

[ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೊರಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ನಾಣಿ, ಒಂದು ರಬ್ಬರಿನ ಬಣ್ಣದ ಗುಳೂಪವನ್ನು ದಪ್ಪವಾಗಿ ಊದುತ್ತ, ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು. ಅಮೇಲೆ (ಜ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಗುಳೂಪವನ್ನು ಚಿಕ್ಕದು ಮಾಡಿ, ಜೇಜಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ (ಅ) ಬಾಗಿಲಿನ ವರೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಉಂಗುಪ್ಪದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಒಳಕ್ಕೆ ನೋಡಿ, (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು]

ನಾಣಿ

ಎಲ್ಲಾ ಆಗ್ಲೇ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟೇ ಊಟಕ್ಕೂ ತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟದಾರೇ !
.....ಹುಂ, ನನಗ್ಯಾರು ಕಾಯ್ತಾರೆ, ಈ ಮನೇಲಿ?.....
ಹೋಗ್ಲಿ, ಅಳಿಯಂದಿರ ಸಮಾಚಾರ ಏನೇನಾಯ್ತೋ ಗೊತ್ತಾಗ್ಲಿಲ್ಲಲ್ಲ.

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನಳಿನಿ.]

[ಕೂಡಾ ಚಾಕವನ್ನು ತಂದು ನಳಿನಿ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವಳು.]
ನಳಿನೀ, ಬಾ ಇಲ್ಲಿ [ಬರುವಳು] ಅಳಿಯನ್ನ ಒಪ್ಪಿದ್ದೋ ಭಾವಾ?

ನಳಿನಿ

ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.....ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದಾಗಿದೆ.

ನಾಣಿ

ಹುಂ.....ಅಸಮಾಧಾನ ಯಾಕೆ? ಮಾತು, ಕಥೆ, ಉಪಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೀತಾ ಇದೇ ತಾನೇ?

ನಳಿನಿ

ಉಪಚಾರವೇನೋ ನಡೀತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ “ಅಳಿಯ ಮಾತಾಡೋ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ, ಹಿಂಗೆ” ಅಂತ ಗೊಣಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮುಂದೆ.

ನಾಣಿ

ಸರಿ, ಈ ಭಾವನ ಒಣಜಂಭ ನಾ ಕಾಣೆನೇ? ಮಾತಾಡೋದೇ ಒಂದಪರಾಧ ಈತನ ಮುಂದೆ.

ನಳಿನಿ

ಆದರೂ ಮಾತು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತೀನೇ ನಾಣಿ. ನಾನೂ ಈ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ನಾಣಿ

ಜಾಸ್ತಿ ಅಂದರೆ?

ನಳಿನಿ

ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಗಾಡೀಯಿಂದ ಸಾಮಾನು ಇಳಿಸು, ಕುದುರೇಗೆ ಹುರುಳಿ ಆಗಬೇಕು, ಟ್ರೇ ತಕೊಂಡು ಬಾ—ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಧೋರಣೆ.

ನಾಣಿ

ಕುದುರೇಗೆ ಹುರುಳಿ ಹಾಕೋದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ? ಹುರುಳಿ ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸತ್ತೋಗೊಲ್ತೇ?

ನಳಿನಿ

ಊಂ, ಸತ್ತೋಗುತ್ತೆ, ಬಾ ಅಂತ.

ನಾಣಿ

ನಿನಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಹಾಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡ್ತೀ. ಕುದುರೆ ಯಾಕೆ ಸಾಯಬಾರದು?.. ಆಮೇಲೇನಾಯ್ತು ಹೇಳು, ಹೋಗ್ಲಿ.

ನಳಿನಿ

ಆಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹಸಿವಾಗುತ್ತೆ, ಒಳ್ಳೇ ಊಟ ಹಾಕಿಸಿ ಅಂತ ಕೇಳೋದೇ?

ನಾಣಿ

ಸರಿ, ಈ ಭಾವನ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ, ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ, ಯಾರಿಗೂ ಹಸಿವಾಗಬಾರದು! ಎಲ್ಲಾ ಇಂಥಾದ್ದೇ ತಾನೇ ನಡೆದಿರೋದೋ?.. ಅಲ್ಲ ನಳಿನಿ, ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟೇ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಿದಾರಲ್ಲ, ನೋಡಿದವ್ಯಾ ಹ್ಯಾಗಿದೇ?

ನಳಿನಿ

ಒಹೋಹೋ! ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ ಅಂತ ಕಾಯ್ದೀಕೇನೋ ನಿನಗೆ! ಊಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀನು ಮನೇಲಿದ್ದೆ ತಾನೆ ಎಂದಾದ್ರೂ?

ನಾಣಿ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಅಬ್ಬ! ಎಷ್ಟು ತಾತ್ಕಾರ ಇವಳಿಗೆ ನನ್ನಮೇಲೆ! ಈ ಜಂಭದ ಕೋಳಿನ ನಾನು ಮದುವೆ ಬೇರೇ ಮಾಡಿಕೋ ಬೇಕಂತೆ! [ನಳಿನಿಗೆ] ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಏನಿದ್ಯೋ ನೋಡಿ ಕೋ ಹೋಗು.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಳಿನಿ.]

ಹುಂ! ಹಾಗಾದ್ಯೇಲೆ ನಾ ಹಾಕಿದ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಹೊರಟು

ಕೊಂಡಿದೇಂತ ಅಯ್ಯು. ಬೆಳೇಲಿ, ಬೆಳೇಲಿ. ಈಗ ನಾನಿಲ್ಲಿರ
ಬಾರದೆ. ಎಲ್ಲೂ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗ್ಲಿ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ನಾಟಕದ
ಪ್ರಾಕ್ಷೀಸು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ.

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಜಯು.]

[ಜಯು ತಾಂಬೂಲದ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಳು]

ನಾಣಿ

[ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೋಗಿ, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಹ್ಹಂ! ಎಂದು ಹೆದರಿಸುವನು.
ಜಯು ಹೆದರಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವಳು | ತಟ್ಟೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು
ಕೊಳ್ಳೊಡಕ್ಕೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ [ಎನ್ನುತ್ತ ನಾಣಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳು
ವನು. ಅಮೇಲೆ] ಹೇಳು:

ಎನ್ನರಸ,
ಚನ್ನರಸ,
ಪಟ್ಟದರಸ,
ಪ್ರಾಣಕಾಂತ,
ನವಮೋಹನಾಂಗ,
ಅತ್ತೆ ಮಗನೆ,

‘ಅ’ ಅನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ; ‘ಕ’ ಅನ್ನ ಬಿಡ ಹೆಂಳ್ಳೋದಿಲ್ಲೆ ?
ಹೋಗ್ಲಿ ಬಿಡು, ಅತ್ತಾಗಿತ್ತೀ. [ನಗುತ್ತ ಹೊರಟು ಹೋಗುವನು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಆ) : ನಳಿನಿ.]

[ನಳಿನಿ ಜಯು ಇಬ್ಬರೂ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಮಡಿಸಿಡುತ್ತಿರುವಳು]

ಜಯು

ಅಪ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಟ್ಟಾಗಿರೋ ಹಾಗಿದೆ—ಅಲ್ಲವೇ, ನಳನೀ?

ನಳನಿ

ಇರಬಹುದು. ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು? ಅದಿರಲಿ, ಈಗ ನೀನು ಹಾಡು ಹೇಳಬೇಕಂತೆ—ಅವರು ತಾಂಬೂಲ ಹಾಕೊಳ್ಳೋವಾಗ. ಯಾವ ಹಾಡ್ತೀಳ್ದೀ?

ಜಯು

ನಾ ಹಾಡ್ತೀಳೋಲ್ಲಮ್ಮ.....ನಾಚಿಕೆ ಆಗುತ್ತೆ.

ನಳನಿ

ಹಾಗೆಲ್ಲ ಮಾಡಬಾರದು ಜಯೂ. 'ಪ್ರಭುಜಿ' ಹೇಳು.

ಜಯು

ನೀನೂ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ.

ನಳನಿ

ನನ್ನ ಧ್ವನಿ ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲಮ್ಮ ಈಹೊತ್ತು. ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ ನಾನೂ ಮಧ್ಯೆಮಧ್ಯೆ ಹಾಗೆ ಕಲಸ್ತಿದ್ದೆ ಸ್ವಲ್ಪ..... [ಒಳಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ನೋಡಿ] ಅಗೋ ಊಟ ಮುಗಿತು, ಬರ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಹೋಗೋಣ ಬಾ. [ಎಂದು ನಳನಿ ಅವಸರವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಳನಿ.]

[ಜಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಳು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಆ) : ರಮೇಶ್.]

[ರಮೇಶನು ಭೋಜನ ಸಂತ್ಯಕ್ತನಾಗಿ ಎದುರಿಗೆ ಬರುವನು. ರಮೇಶ, ಜಯ್ಯ! ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡಿ, ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮೌನವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಈಡ್ತಿರುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವರು. ಅಮೇಲೆ ಜಯ್ಯ ಅವಸರವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಜಯ್ಯ.]

[ರಮೇಶನು ಅವಳು ಹೋದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವನು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಚಂದು.]

ಚಂದು

ಎನು ರಮೇಶ್, ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ?

ರಮೇಶ್

ಎಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿದ್ದಾಳೆ ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ?

ಚಂದು

ಇಲ್ಲ, ನೋಡಲಿಲ್ಲ. [ಎನ್ನುತ್ತ ಒಳಕ್ಕೆ ನೋಡಿ] ನಾಳೆ ದಿವಸ ರಾಯಾ ಪುರದಲ್ಲಿ ನರಸಪ್ಪನ ಮಗಳು ಇಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಿಯೋ?

ರಮೇಶ್

ಓಹೋ, ಧಾರಾಳವಾಗಿ! [ಎನ್ನುತ್ತ ಮೇಜಿನ ಬಳಿ ಬಂದು] ತಾಂಬೂಲ ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ ಎಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ! Handsome is that handsome does !

ಚಂದು

ಸಧ್ಯ ಸುಮ್ಮನಿರು. ಇದು ಪರಸ್ಕಳ. ಹೊಟೀಲು. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೇಳಿಸೀತು.

ರಮೇಶ್

ಈ ಹೊಟೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಾರಕರಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ, ಮನೆಯವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ್ಲೋಗ್ತಾ ಇದಾರೆ, ನೋಡಿದ್ಯಾ !

ಚಂದು

ಹೀಗಿದ್ದರೇನೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟೇಲುಗಳು ನಡೆಯೋದು ಸಾಧ್ಯವಾಗೋದು. ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಾದರೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತೆ, ಪರಿಚಾರಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಲಿ ಅದ್ದೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ರಮೇಶ್

ಅದೇನೋ ಸರಿಯೇ. ಆದರೂ ಈ ಹೊಟೇಲ್ ಮಾಲೀಕರು ತುಂಬಾ ಜಾಣರು. ವ್ಯಾಪಾರವಾಗದೇ ಮಿಕ್ಕೋದ ಲಾಡುಚಿರೋಟಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮೂಟಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು !

ಚಂದು

ಅವರೇನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹಸಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ನಮಗೆ ಪುಷ್ಟ್ಯವಾಗಿ ಊಟ ಆಯ್ತೋ ಇಲ್ಲೋ? — ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ. [ಎನ್ನುತ್ತ (ಬಿ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು.]

ರಮೇಶ್

ಊಟವೇನೋ ಸೊಗಸಾಗಾಯ್ತು. [ಎನ್ನುತ್ತ (ಚ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು.]

[ಇಬ್ಬರೂ ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

[ನರಸಪ್ತನು ಹಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆಯು ಸಮೇತ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವನು.]

ನರಸಪ್ತ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ನಾ ಬರೋದರೋಳಗಾಗಿ ತಾಂಬೂಲಾನೂ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದಾನೆ! ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಘನತೆಯಿಲ್ಲ..... ಸುಮ್ಮನೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳ್ತಾಳೆವಳು..... ಆಗ್ಲಿ, ಸಮಾಧಾನವಾಗೇ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನೋಡೋಣ.....

ರಮೇಶ್

ಬನ್ನಿ ಯಜಮಾನ್ಯೆ, ತಾಂಬೂಲ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೇಲಿ..... ಓಹೋ, ಏನು ಹಣ್ಣು ತಂದಿದೀರೋ?

ನರಸಪ್ತ

ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ. [ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು (೪).]

ರಮೇಶ್

ಓಹೋ, ಸೇಬು! ದ್ರಾಕ್ಷೆ! ಕಿತ್ತೆಹಣ್ಣು! ಏನು ಧಾರಣೆ ಈ ವೂರಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಲೇ ಹಣ್ಣು—ಡರ್ಜನಿಗೆ?

ನರಸಪ್ತ

ಏನೋ ಇದೇನ್ನಿ. [ಎಂದು ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮುಖವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವನು.]

ಜಂದು

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮೀ. ಸೊಗಸಾದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಿರಿ.

ರಮೇಶ್

ಸಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ಮುಂದಾಗಿತ್ತು — ಅಷ್ಟೆ. ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಚಂದು

ನಿಂಬೇಹುಳಿ ಬಿದ್ದೇಲಿ ಸಾರೂ ಸರಿಹೋಯ್ತು.

ರಮೇಶ್

[ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಮ್ಮುತ್ತ] ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಖಾರ ಸ್ವಾಮಿ.

ಚಂದು

ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಗೋದೇ ಅದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇನು ಮಾಡ್ತಾರು ವಾಪ !

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಜಯು.]

[ಜಯು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ತಂದು (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜಂಬಾನದ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನುಡಿಸುತ್ತ ಹಾಡುವಳು. ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು ಅಗಾಗ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಹಜ್ಜು ತಿನ್ನುತ್ತ, ಅಲಿಸುವರು. ಹಾಡು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಜಯು ಎದ್ದು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಜಯು.]

ರಮೇಶ್

‘ಟ್ಯೂನ್’ ಇಡಿಸಿದ್ದೀರೋ ಸಂಗೀತಕ್ಕೇ ?

ನರಸಪ್ಪ

ಮನೇಲಿ ಅವರವರೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದಾರೆನ್ನಿ.
ಇನ್ನೇನು, ನಿಮ್ಮ ಊರು ಕಡೆ.....

ರಮೇಶ್

ಊಹಾಂ. ಮಳೆ, ಬೆಳೆ, ಎಲ್ಲಾ ಚನ್ನಾಗಾಗಿದೇಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಚಂದು

ಅಮಲ್ದಾರ್ ಗುಂಡಪ್ಪನೋರ ಕುದುರೆ ನೋಡಿದ್ದಿರೋ ನೀವೂ?

ನರಸಪ್ಪ

[ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ] ಆಹಾ ! ನಾ ಕಾಣೆನೇ ? ತಾಜಾ ಕುದುರೆ !
ಅಳೂ ಕೈ ಎತ್ತರ ! ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಪಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ !
.....ರಾಜರೀವಿಯಿಂದ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳೋದು ! ಹೊರಟಿತು
ಅಂದರೆ, ಅದೇನು ವೇಗ ಅಂತೀರೀ ! ಒಂದ್ವಲಾ, ಗುಂಡಪ್ಪ
ನೋರು.....

ರಮೇಶ್

ಅದೇ ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ ಆಗ್ಲೆ—ಕುಳ್ಳರ ಕಥೆ !

ನರಸಪ್ಪ

ಅದಲ್ಲ ; ಇದು ಇನ್ನೊಂದು, ಬೇರೆ.

ಚಂದು

ಓಹೋ, ಇನ್ನೊಂದೋ ? ಬೇರೇನೋ ? ಊಂ, ಹೇಳಿ, ಹೇಳಿ.

ರಮೇಶ್

[ಚಂಡೂಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ] ನಿನ್ನೇ ಬರ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲಾ !

ಚಂದು

[ರಮೇಶ್‌ಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ] ನನಗೂ ನಿನ್ನಿ ಬರ್ತಾ ಇದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಒಂದ್ವಲ ಗುಂಡಪ್ಪೋರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಂತ ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕುದುರೇಗಾಡಿ ಹೂಡಿಸಿ ದರು..... ಏಳು ಮೈಲಿ ಪ್ರಯಾಣ!.....ಗಾಡೀಲಿ ಸಾಹೇಬರು, ಗಾಡೀವನು, ಇಬ್ಬಾ ನಿದ್ರೆಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರು.....ಕುದುರೆ ಸಲೀ ಸಾಗಿ ಓಡಿ, ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಗೇ ಏಳು ಮೈಲಿ ದಾರಿ ಮುಗಿಸಿ, ಟ್ರಾವೆ ಲರ್ಸ್ ಬಂಗ್ಲೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು—ಅಭ್ಯಾಸ ಅದಕ್ಕೆ !..... ಗಾಡೀವನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಊರೆಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು ಅಂತ, ಅರ್ಧ ನಿದ್ರೆಲೇ 'ಹೇ' ಅಂದ.

ರಮೇಶ್

[ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು ಬೆಚ್ಚಿ] ಆಂ ?

ನರಸಪ್ಪ

'ಹೇ' ಅಂದಾ ಅಂದೆ.

ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು

[ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ] ಊಂ, ಊಂ, 'ಹೇ' ಅಂದ.

ನರಸಪ್ಪ

ಆಗ ಕುದುರೆ ಎನ್ನಾಡಬೇಕೂ?.....ವಾಪಸ್ ತಿರುಗಿ ಓಡಿತು.ಅರುಣೋದಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ನಿಂತಿತು. ಆಗ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡ್ತಾರೆ! — ಹೊರಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿದೆ : ಏಳು, ಏಳು ಒಟ್ಟು ೯೦ ಮೈಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು !..... ಅಂಥಾ ವೇಗ ಆ ಕುದುರೆ !!

ರಮೇಶ್

ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು, ಯಜಮಾನ್ರೇ, ನಿದ್ರೆ ಬರ್ತಾ ಇದೆ. ಕಥೆ ಸರಿ

ಯಾಗ್ನಿಕೇಳ್ವಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದ್ವಲ ಹೇಳಿವಿರಂತೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಕೊಠಡೀ..... ?

ನರಸಪ್ಪ

[ತುಂಬಾ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಮದುವೆ ಮಾಡು ಹಾಗಿರಲಿ; ಸಧ್ಯ, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಈ ಮಹಾರಾಯನ್ನ ಸಾಫಾಕಿ ದರೆ ಗೆದ್ದೆ. ಅಳಿಯನಾಗೋನು ಹೀಗೇನೇ ಮಾತಾಡೋದೂ ?[ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದುಗೆ] ರಾಯರೇ,.....[(ಇ) ಎಂಬ ಕಡೆ ಬೆರಳು ತೋರಿಸುತ್ತ] ಆಗೋ ಅಲ್ಲಿದೋ ಆ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತಕೋಬಹುದು. ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೊರಡೋಣಾಗುತ್ತೆ ತಾನೇ ?

ರಮೇಶ್

ಬೆಳಗಿನ ಮಾತು ಬೆಳಗ್ಗೆ. ಈಗ ಸಧ್ಯ ಹಾಸಿಗೆ ಕಾಣಬೇಕು.

[ನಿರ್ಗಮ (ಇ) : ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು.]

ನರಸಪ್ಪ

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಈ ಮಹಾರಾಯನ್ನೇನೇ ಆಗ ಆ ಪುರೋಹಿತರು ಅಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದೂ ? — “ ಸಕಲಗುಣಸಂಪನ್ನ ! ನಯ, ವಿನಯ, ದೊಡ್ಡೋರು ಚಿಕ್ಕೋರು ಅನ್ನೋ ತಾರತಮ್ಯ, ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ ” ಅಂತ ?.....ಅಂ ?.....ಗೋವಿಂದ !

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಭಾಗಮ್ಮ.]

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಸಂತೋಷದಿಂದ] ಊಟ, ಉಪಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗೇ ಆದ್ವಾ ಗಾಯ್ತಲ್ಲ ? ಅಥವಾ ಏನಾದ್ರೂ ಲೋಪ ಆಯ್ತೋ ?

ನರಸಪ್ಪ

ಲೋಪ ಬೇರೇನೇ, ಈ ಮಹಾಶಯನಿಗೆ ? ನಿನಗೆಲ್ಲೋ ಭ್ರಾಂತಿ !

ಭಾಗಮ್ಮ

ಯಾಕೆ ಅಂದ್ರೆ?.....ನೀವು ದುಡುಕಬೇಡಿ. ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ನೇರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ ಆಗುತ್ತೇ ?... ..ಎನೋ ಈಗಿನ ಕಾಲದೋರು ಅವರು. ಅವರ ಮಾತು ನಿಮಗೊಂದು ನಮೂನೆಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರೆ ಇಂಥಾ ಶ್ರೀಮಂತರು ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಿಗ್ತಾರೆಯೇ?ಈಗೇನಾಯ್ತು ಹೇಳಿ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಬೇಸರದಿಂದ] ಈಗ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಆಗಲೇ ಇರಲಿ; ನೀ ಏನಾದರೂ ಹೇಳು, ಬಿಡು — ನಾನಂತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ: ಇವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಕೈಹಿಡಿದು] ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ!.....ಹಾಗಲ್ಲ.....ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ನಾ ಹೇಳೋದು ಸ್ವಲ್ಪಾ.....

ನರಸಪ್ಪ

ನೀ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಕೈಬಿಟ್ಟು] ಬಿಡಿ ಹಾಗಾದ್ರೆ. ನನ್ನ ಮಾತು ಅಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಹೀಗೇ—ಅಸಡ್ಡೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಆಯ್ತು. ಈಗ ನೀ ಹೇಳೋದೇನು ?

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಆಶ್ಚರ್ಯ] ಮತ್ತೇ ಏ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಊಂ.....

[ಪ್ರವೇಶ (ಇ) : ಚಂದು.]

ಭಾಗಮ್ಮ

[ಪ್ರ.ವೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಂದುವನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ] ಅಗೋ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಯಾಕೋ ಎದ್ದು ಬಂದ್ರು. ಒಳಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ; ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತಾಡೋಣ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಭಾಗಮ್ಮ.]

ಚಂದು

ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು—ಕುಡಿಯೋದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಊಂ..

ನರಸಪ್ಪ

ತಂದುಕೊಡ್ತೇನೆ. [ನೀರು ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು.]

ಚಂದು

ತುಂಬಾ ಶ್ರಮ ಕೊಟ್ಟಿ ತಮಗೆ.....ಎದೆಹೆದೆ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ.....[ಎನ್ನುತ್ತ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

ಚಂದು

[(ಚ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ನೀರು ಕುಡಿದು, ಎದ್ದು ಶತಪಥ ಹಾಕುತ್ತ]
ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ದಂಪತಿಗಳು ಏನೋ
ಮಾತಿಗ್ಗಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ — ಅವರ ಗೃಹಕೃತ್ಯ; ಎಚ್ಚರವಾ
ಗ್ಗೋಯ್ತು. ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ಹೊಸಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಬರೋ
ದಿಲ್ಲ. [ಎನ್ನುತ್ತ (ಇ) ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ] ರಮೇಶ್ [ಎಂದು ಕೂಗಿ,
ಈಚೆ ಬಂದು] ಅವನೇನೋ ನಿದ್ರೆಹೋಗಿಬಿಟ್ಟದಾನೆ. ಯಾಕೆಂಬಿ ಸ
ಬೇಕು, ಪಾಪ, ದಣಿದಿದಾನೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯಾಣ! ಆ
ರಾಯಾಪುರಾನ್ನೋದು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟುದೂರ ಇದೆಯೋ ಏನೋ!
.....ಅಳಿಯನ ಹಿಂದೆ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ ಬರೋದೇನು ಸಾಮಾನ್ಯವೆ?
ನಾಳೆ ಅವರ ಮಾವನ ಮನೇಲಿ ಏನೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಆಗದ್ದಾಗೆ
ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಭಾರ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ ಬಂದಿರೋ ನಂದು! ಈ
ರಮೇಶನಿಗೋ, ಮಹಾನಾಟಿಕೆ ಮಾವನ ಮನೆ ಅಂದರೆ!.....
ನಾಳೆ ರಾಯಾಪುರದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಆಗುತ್ತೋ ನೋಡಬೇಕು.
..... [ಒಳಬಾಗಿಲ (ಆ) ಕಡೆ ನೋಡಿ] ಇದೇನು! ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಗ
ಳ್ಳಾರೋ ಅಳುತಾ ಬರ್ತಾ ಇದಾಳಲ್ಲಾ! [ಎಂದು (ಆ) ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ
ಸ್ವಲ್ಪ ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವನು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಆ) : ನಳಿನಿ ಮತ್ತು ಜಯು.]

[ಸೆರಗಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವ ನಳಿನಿಯನ್ನು ಸಂತ್ವಿಸುತ್ತ
ಜಯು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಳು.]

ಜಯು

ನಳಿನೀ,.....ನಿಧಾನ ತಂದುಕೋ.....ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ
ಆತ್ತರೆ ಹ್ಯಾಗೆ?

ನಳಿನಿ

[ಉದ್ದೇಗದಿಂದ] ಜಯೂ, ನನ್ನ ಗೋಳು ಕೇಳೋರೇ ಇಲ್ಲ ವಾಯಿತು.....

ಚಂದು

[ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಇವಳು ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳತಿ ನಳಿನಿ ಯಲ್ಲೇ? [ನೋಡಿ] ಅಹುದು, ಅವಳೇ! ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಳಿನಿ ಈ ಹೊಟೇಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಹೀಗೆ ಅಳುತ್ತಿರೋ ದೇಕೆ? ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗೋದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ !

ಜಯು

ನಳಿನಿ, ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಬಲ್ಲವರಾರು? ನೀನು ನಾಣಿಯ ಕೈಯನ್ನೇ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ದೈವಸಂಕಲ್ಪ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸೋದು ಯಾರಿಂದ ಸಾಧ್ಯ?

ನಳಿನಿ

ನಾಣಿ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರದ ಕಾಗದವನ್ನೋದುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.ಈ ಮೂರಲ್ಲಿ ಆ ನಾಟಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕನಿಕರವಾಗುತ್ತೆ. ಅಂಥವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ, ಹೇಳು.

ಜಯು

ಅದೇನೋ ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾರು ಹೇಳು.....ನಾನು ಯಾರ ಮುಂದೂ ಹೇಳೋದಿಲ್ಲ.

ನಳಿನಿ

ಹೇಳಲಾಗದ್ದನ್ನು ಹೇಳು ಅಂದರೆ ಏನು ಹೇಳಲಿ ?

ಜಯು

ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬಾರದೇ ?

ನಳಿನಿ

[ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಧೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟು].....ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರ ಮುಂದೂ ಹೇಳಬೇಡ.....ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿದ್ದರು ಚಿಕ್ಕಂದು ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಜಯು

ಆತನ ಹೆಸರು ?

ನಳಿನಿ

ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾವ್.....ನಾವು ಚಂದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆತನನ್ನು ಮರೆಯಲು — ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಚಂದು

[ತರಡೂಗುತ್ತ, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ನಿನ್ನನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ನನಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜಯು

ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ?

ಚಂದು

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಹುಂ.....

ನಳಿನಿ

ಎಲ್ಲಿದ್ದಾ ರೋ ತಿಳಿಯದು.....ಅದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ
ವಾಗಲಾರದು.

ಜಯು

ಆತನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತಾನೋ
ಇಲ್ಲವೋ, ಅದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು?

ನಳಿನಿ

ಆತನಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿದೆಯೆಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಎಳ್ಳುಹ್ಚ್ಚು
ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಜಯು

ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರ ಸಂಕಲ್ಪ ಹಾಗಿದೆ; ನಿನ್ನ
ಮನಸ್ಸು ಹೀಗಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಬೇಕು?
ನನಗೇನೂ ತೋಚೋದಿಲ್ಲ.....ತಾಳು; ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀವಿಗೆ
ಇಡುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಿಯಂತೆ. ನನಗೆ ಅಳು ಬಂದಾಗ
ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಹಗುರವಾಗುತ್ತೆ.
ನೀನೂ ಹಾಗೇ ಮಾಡು.....ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು.....ಸ್ವಲ್ಪ
ನಿಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ದೇವರ ಮನೆಗೆ ಬಾ. ನಾನು ಆ ವೇಳೆಗೆ
ಅಲ್ಲಿ ದೀವಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರ್ತೇನೆ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಜಯು.]

[ನಳಿನಿ ಯೋಚನಾಮಗ್ನಳಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಳು.]

ಜಂದು

[ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬರುವವನಂತೆ ಬಂದು] ಯಾರು ?.....ನಳಿನಿ !!

ನಳಿನಿ

[ಚಕಿತಳಾಗಿ] ಚಂದು !! [ಎಂದು ಅವಸರವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗತೊಡಗು ವಳು.]

ಚಂದು

ನಳಿನೀ, ತಾಳು. ಹೋಗಬೇಡ.

ನಳಿನಿ

[ನಿಂತು] ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಬಗೆ ?

ಚಂದು

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಮೇಶನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆ. ಇಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿ ದೇವೆ. ಆದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ? ಯಾರು ಯಾರು ಬಂದಿ ದ್ದೀರಿ? ಎಲ್ಲೆಗೊಲ್ಲೆಗೈಕು?

ನಳಿನಿ

ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇದೇನೆ.

ಚಂದು

ಎಷ್ಟು ದಿನದಿಂದ ?

ನಳಿನಿ

ಅಮ್ಮ ಹೋದಾಗಿನಿಂದ.....ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಯ್ತು.

ಚಂದು

ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿ ತೀರಿಹೋದ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದೆ.....ಆದರೆನೀನು.....ಇಲ್ಲಿ ?

ನಳಿನಿ

ಮತ್ತೆಲ್ಲಿರಬೇಕು ?

ಚಂದು

ನಿನ್ನ ಬಂಧುಗಳ್ಯಾರೂ ಆಗದೇ ಹೋದರೇ? ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಲು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಾದರೂ ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿತು?

ನಳಿನಿ

ಇದೇನು ಚಂದು, ಅರ್ಥವಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡ್ತಿ?

ಚಂದು

ನೀನು ಹೀಗೆ ಬಂದು ಹೊಟೀಲು ಸೇರಿದೋದು ನನಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ.

ನಳಿನಿ

ಹೊಟೀಲು? ಭ್ರಾಂತನಾಗಿದ್ದೀ! ಇದು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮನೆ ಅಲ್ಲೇ? ಇದು ಹೊಟೀಲು ಅಂತ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು?

ಚಂದು

ಓಹೋ.....ಏನೋ ಪರವಾಟಾಗಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮನೆಯವರು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಬ್ಬ ತರುಣ ನಮಗೆ ಇದು ಹೊಟೀಲು ಅಂತ ಹೇಳಿದನಲ್ಲ? ಆತನೂ ಇಲ್ಲೇ ಇದಾನಂತೆ?

ನಳಿನಿ

[ಅನುಮಾನದಿಂದ] ಯಾರು ಆತ?

ಚಂದು

[ನಾಣಿಯನ್ನು ವರ್ಚಿಸುವನು.]

ನಳಿನಿ

ಓ! ಹಾಗಾದರೆ ಅವನು ನಾಣಿ! ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ತಮ್ಮ. ಏನೋ ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದಾನೆ. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಗೇ.

ಚಂದು

ಹಾಗಾದರೆ ನಾವೀಗ ಎಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ?

ನಳಿನಿ

ಏಕೆ! ರಾಯಾಪುರದ ಜಮೀದಾರ್ ನರಸಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.
ಸಂದೇಹವೇನಿದೆ?

ಚಂದು

ನಾಣೀ, ನಾಣೀ, ಎಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ! ಎಷ್ಟು ಅವಿವೇಕವಾಗಿ
ಹೋಯ್ತು!! ಈಗ ರಮೇಶನ ಪಾಡೇನು! ಆಹಾ! ನಾವು
ಹೊಟೀಲ್ ಮಾಲೀಕನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾತನೇ ನರಸಪ್ಪ!
ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ಯೆಯೇ ಜಯಮ್ಮ! ಅಲ್ಲವೆ?

ನಳಿನಿ

[ಬಿಚ್ಚು] ಓ!

ಚಂದು

ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇಷ್ಟೊತ್ತು ನೀವು ಅಡಿದ ಮಾತೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದೆ.
ಆಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.
ನೀನು ಆ ನಾಣೀನ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಮನೇಲಿ ಮಾತು
ನಡೀತಾ ಇದೆಯೋ ಹಾಗಾದರೆ?.....ಒಳ್ಳೇದು, ನೀನು ದುಃಖಿಸ
ಬೇಡ.....ನಳಿನಿ ನನಗೂ ನಿನ್ನ ಯೋಚನೆಯೇ ಇತ್ತು.....
[ಎಂದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.]

ನಳಿನಿ

[ಹೊರಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ನೋಡಿ] ಅಗೋ ನಾಣಿ ಬರ್ತಿದಾನೆ. [ಎಂದು
ಅವಸರವಾಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಳಿನಿ.]

[ಚಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವನು (ಚ)]

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

[ನಾಣಿ ದಿಟ್ಟದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರವೇಶಿಸುವನು. ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಮೂಲೆಯಾಗಿ ಮದಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕ್ರಾಪ್ ಮತ್ತು ಕಿವಿ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗಂಟಲಿನ ಬಳಿ ಗಂಟು ಹಾಕಿರುವನು.]

ನಾಣಿ

[ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಂತು, ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಮತ್ತೆ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ, ಬಾಗಿಲ ಅಚಿ ನಿಂತಿರುವ ಯಾರನ್ನೋ ಸಂಚೋದಿಸುವವನಂತೆ] ಆಯ್ಯಾ, ನಾಟಕದ ಹುಡುಗರಿರಾ, ಈ ದಿವಸದ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸು ಏನೂ ಸುಖವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾತು, ಹಾಡು ಇನ್ನೂ ಒಬ್ಬಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ನಾಳೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸಿಗೆ ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೋ ಕೂಡದು, ಗೊತ್ತಾಯ್ತೋ? ಆ ರಾಣೀವೇವದ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ. ನಾಳೆ ಕರಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.....ಈ ಭಕ್ತಿ ಯಾರದು.....ನಿಂದೋ? ತಕೋ. ಇನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಮಲಕ್ಕೊಳ್ಳಿ, ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ.[ಈಚೆ ಬಂದು, ಚಂದುವನ್ನು ನೋಡಿ, (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇವನಿನ್ನೂ ಎದ್ದೇ ಇದಾನೇ! [ಎನ್ನುತ್ತ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಚಾಕವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿ, ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಆಮೇಲೆ ಹೇಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಳ ನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಶತಪಥಹಾಕುತ್ತ, ಚಂದೂಗೆ] ಏನು ಸ್ವಾಮೀ, ಇನ್ನೂ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲೋ?..... [ಚಂದು ಮುಖವನ್ನು ಅಚಿಗೆ ತಿರುಗಿಸುವನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಣಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಜವಾಬೇ ಇಲ್ಲ! ಹಾಗಾದರೆ ಇವನಿಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ — ಇದೇ ನ ರ ಸ ಪ್ತ ನ ಮನೇಂತ !!..... [ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮಾನವಾಗಿರುವರು. ಮಧ್ಯೆ

ಪರಸ್ಪರ ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಕಲೆಯುವುವು. ಚಂದು ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವನು. ನಾಣಿ (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಚಂದುವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ] ಸಖನೇ, ಮುನಿಸೇಕೆ? ಮಾತನಾಡು.

ಚಂದು

[ಸಿರುನಗೆಯಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಇವನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿ ಫಲವಿಲ್ಲ.....
[ನಾಣಿಗೆ] ದಯಮಾಡ್ವಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರೇ, ಕೂತುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗ್ಲಿ.

ನಾಣಿ

[ಕುಳಿತು (ಕ)] ಊಟ ಆಯ್ತೋ ?

ಚಂದು

ಆಯ್ತು ಮಹಾರಾಯರೇ, ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ.

ನಾಣಿ

ನಾನೇನ್ನಾಡಿದೆನಪ್ಪಾ ?

ಚಂದು

ಅಲ್ಲೇ, ಇದು ಹೊಟೇಲು ಅನ್ನೋ ಭ್ರಾಂತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿಬಿಡೋದೇ ನೀವು ನಮಗೆ ?

ನಾಣಿ

ಹುಂ !.....ನೋಡೀ, ನೀವು ಆಗ ನನ್ನ ಕೇಳಿದ್ದೇನೋ ? 'ರಾಯಾ ಪುರಕ್ಕೋಗೋ ದಾರಿ ಯಾವುದು ? ಅಲ್ಲೇ ಇಳುಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೊಟೇಲಿದ್ದೇ?' ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಿ. ಹೌದೋ, ಅಲ್ಲೋ ?

ಚಂದು

ಹೌದು.

ನಾಣಿ

ನಾನೇನು ಹೇಳಿದೆ? “ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂಗೊತ್ತೋಗೊಂತ ಇದೀರೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ” ಅಂತ ನಾ ಹೇಳಿದೆ. ಅಂದರೆ “ರಾಯಾ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ” ಅನ್ನೋ ಅರ್ಥ. ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರೋ ಮಾತಿನಿಂದ ನೀವು ಭ್ರಾಂತಿಪಟ್ಟರೇ, ನಾನೇನುಮಾಡ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀ?ಹೋಗ್ಲಿ, ಪ್ರಮಾದವೇನೂ ನಡೀಲಿಲ್ಲ ತಾನೆ?

ಚಂದು

ಪ್ರಮಾದವೆಲ್ಲೆಂದಾ ಒಂತೂ? ಆ ಬದಲು ನಮಗೆಲ್ಲ ವಿನೋದ ವಾಗಿ ಹೊತ್ತು ಹೋಯ್ತು, ಅಷ್ಟೆ.....ಒಳ್ಳೆ ರಸಿಕರು ಕಾಣ್ರೆ ನೀವೂ !.....ಇಷ್ಟೊತ್ತೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಯಮಾಡ್ಲೋಣಾಗಿತ್ತೋ?

ನಾಣಿ

ನಾಟಕದ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸು ಅಂದ್ಕೀಲಿ ಹೊತ್ತಾಗದೇ ಇರುತ್ತೇ ಸ್ವಾಮೀ?

ಚಂದು

ಓಹೋ! ಹಾಗಾದರೆ ನಾಟಕ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಮಗೆ ತುಂಬಾ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ ಅಂಥಾಗಾಯ್ತು.....ಅಹುದಹುದು, ನಾಟಕದ ನಾರಾಯಣರಾಯರೂಂತ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿಥಾಗಾಯ್ತು. ಈ ವಯಸ್ಸಿ ಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟು ಕುಶಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಿ! ತಮ್ಮಂಥಾವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯಬೇಕು— ನಮ್ಮ ನಾಟಕಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ.

ನಾಣಿ

ಉತ್ತೇಜನ ಅಂದರೆ ಯಾವರಿತ ಉತ್ತೇಜನ ನೀವು ಹೇಳೋದೂ?

ಚಂದು

ಉತ್ತೇಜನ ಅಂದರೆ, ನಿಮ್ಮಂಥಾವರು ನಾಟಕ ಕಲೆಗೇ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾಗಿಡೋದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ನಾ ಹೇಳೋದು.

ನಾಣಿ

ಜೀವನವನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಟಕಕ್ಕೇ ಮೀಸಲಾಗಿಡೋದು!! ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ!! ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕು.....ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯವರು ಅವಕಾಶ ಉಂಟುಮಾಡೋದೇನಿದೆ? ನಮ್ಮ ಜೀವನ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಬಹುದು, ಅಲ್ಲೇ?

ಚಂದು

ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯಾರು ಕೊಡ್ತಾರೆ? ನೋಡೀ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೂಡಿಸಿಬಿಡ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಕಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ನಾಟಕವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯ ಹತ್ತಿಬಿಡುತ್ತೆ.

ನಾಣಿ

ಹಾಗಾದರೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸುಖವಿಲ್ಲಾಂತೀರಾ?

ಚಂದು

ಮಾಡಿಕೊಬೇಕಾದವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಸುಖವೇನ್ನಿ.

ನಾಣಿ

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿ

ಕೋಬೇಕಾದೋರು ಯಾರು? ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಕಾಲ ಯಾವುದು? ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ ಕೇಳೋಣ.

ಚಂದು

ಕೇಳಿ ಹಾಗಾದರೆ. ಈಗ, ನಮ್ಮ ರಮೇಶ ಇದಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಯುವಕ. ಸ್ವಲ್ಪ ಓದು ಬರೆಹ ಕಲಿತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಕಲೋಪಾಸಕನಲ್ಲ. ಅವನಿಂದ ನಾಟಕಕಲೆ ಮುಂದು ವರಿದೀತೇ? ದೇಶಕ್ಕೆನಾದರೂ ಉಪಯೋಗವೇ? ಅವನು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂಲೆಗೆ ಕೂತರೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಈಗಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನಾಟಕ ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆಷ್ಟು ನಷ್ಟ, ದೇಶಕ್ಕೆಷ್ಟು ನಷ್ಟ!.....ತಮಗಿನ್ನೂ ಮದುವೆ ಆಗಿಲ್ಲತಾನೆ?

ನಾಣಿ

ಈಗ ಮಾಡಬೇಕೊಂತ ಇದಾರೆ—ಜಯೂ ಮದುವೆ ಜೊತೇರಿ.

ಚಂದು

ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಸ್ಟೋನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ?....ಎಕೇಂದ್ರೇ, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೋ ಹೆಂಡತಿ ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತೆ.

ನಾಣಿ

ಅದೇ, ಮನೇಲಿ ಕೋಳೀಕಾಲ್ತಾ ಕೊಂಡು ಓಡಾಡ್ತಾ ಇದಾಳಲ್ಲ, ಆ ನಳಿನೀಂತ, ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು, ಅವಳೇನಂತೆ ಕಸ್ಟೆ ನನಗೆ! ಮಹಾಜಂಭ ಅವಳದು. ತಾನೇ ರತಿ, ಮಹಾ ಬುದ್ಧಿವಂತೆ, ನಾನು ಅಂದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೋನು ಅಂತ ತಿಳುಕೊಂಡಿದಾಳೆ.

ಚಂದು

ಅದೇ, ಆ ಜಯಮ್ಮನ ಜೊತೆಲಿ ಓಡಾಡ್ತಾ ಇರ್ತಾಳಲ್ಲ, ಆ ಮೊದ್ದು ಹುಡುಗೀನೇ? ಪಾಪ, ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಅವಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏಳು ಜನ್ಮ ತಾಳಿ ಬರಬೇಕು. ನೀವೇನಾದರೂ ಹೇಳಿ, ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜೊತೆ ಅಲ್ಲ ಬಿಡಿ; ನಾನೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀ, ನಿಮ್ಮ ಗತೀನೂ ಹೀಗೇ ಆಗ್ತೀಯೇ?

ನಾಣಿ

ಯಾಕೆ? ಏನಾಗಿದೆ ಈಗ ನನ್ನಗತಿ!?

ಚಂದು

ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನೋಡಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಒಬ್ಬ ಇದಾನೆ. ಅವನ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುತ್ತೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿದರೆ. ಅವನ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ಆಗ ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ—ನಿಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೇನ್ನೋದು.

ನಾಣಿ

ಯಾರು ಅವರು? ಅವರ ವಿಷಯ ಏನು?

ಚಂದು

ಅವನ ಹೆಸರು ಯಶೋನಾಥ ಅಂತ.

ನಾಣಿ

ಯಶೋನಾಥ !!.....ತುಂಬಾ ಹೆಸರುವಾಸೀಂತ ಕಾಣ್ತೆ.

ಚಂದು

ನಿಮ್ಮಹಾಗೇ ನಾಟಕ ಕಲೀಲಿ ನಿವುಣ. ನೀವೂ ಕೇಳಿರಬಹುದು ಅವನ ಹೆಸರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಮನೆಯವರು ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸೋದರಿಕೆ ಸಂಬಂಧ ಅಂತ ಒಂದು ಮೊದ್ರು ಹುಡುಗೀನ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವನು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ, 'ನಾನು ಮದುವೆ ಆಗೋಲ್ಲಾ' ಅಂತ ಒಂದೇ ಹಠ ಹಿಡಿದುಬಿಟ್ಟ. ಮದುವೆ ನಿಂತೋಯ್ತು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು ಅವನ ಮೇಲೆ. ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೋಪ ಬರಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡು, ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಸ್ವತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಹೆಸರಾದ. ಅಮೇಲೆ ಸಿನಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರಿಗೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಬತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಕ್ಕೊಳ್ ಅವನ ಅದೃಷ್ಟ! ಸಿನಿಮಾ ಸ್ಟಾರ್ ಆಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಈಗ ಒಬ್ಬ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆ ಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆಗ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಂಧು ಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅವನೇನಾದರೂ ಆ ಮೊದ್ರು ಹುಡುಗೀನ ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಈ ವೇಳೆಗೆ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ನರಳುತಾ ಇರಬೇ ಕಾಗಿತ್ತು.

ನಾಣಿ

ನೀವು ಹೇಳೋದ್ದೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದರೆ ಏನೇನೋ ಯೋಚನೆಗಳು ಬರ್ತಾ ಇವೆ ನನಗೆ. ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು — ಈಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ

ಕೊಂಡ್ರೆ ನನ್ನ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತೇನ್ನೋದು.....ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿ
ತನೋ ಆ ಯಶೋನಾಥ?

ಚಂದು

ನನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಸ್ನೇಹ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಮೊನ್ನೆ
ತಾನೇ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದಾನೆ. [ಎನ್ನುತ್ತ ಜೇಜಿನಿಂದ ಕಾಗದ ತೆಗೆಯು
ವನು] ವಸಂತಾ ಮೂವೀಟೋನೋರೂ ಶರಚ್ಚಿತ್ರದೋರೂ
ಜಗಳಕಾಯ್ತಾ ಇದ್ದಾರಂತೆ: ನಾವು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕೊಡ್ತೀವಿ,
ನಾವು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಕೊಡ್ತೀವಿ ಅಂತ! ಅವರವರಲ್ಲೇ ಪೈಪೋಟಿ.
ಓದಿನೋಡಿ, ನಿಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. [ಕಾಗದವನ್ನು ನೀಡುವನು.]

ನಾಣಿ

ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ನೀವೇ ಓದಿ.....ಎಹೆಹೆಹೆ. [ಎನ್ನುತ್ತ ಎದ್ದು (ಯ)
ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು.]

ಚಂದು

ನೀವು ಓದಿ ಸ್ವಾಮೀ. [ಎನ್ನುತ್ತ ನಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವನು.]

ನಾಣಿ

[ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ] ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಹಾಗಾದರೆ. [ಕಾಗದವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ
ಹಿಡಿದು, ತರುಗಿಸಿ ತರುಗಿಸಿ ನೋಡಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಇದೊಳ್ಳೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ
ಬಂತಲ್ಲಾ! ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆದರೆ ಹಾಗಾದರೂ
ಮಾಡಿ ಓದಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಗೀಚಿದರೆ ಯಾವ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ
ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು? ಇದೇನು, ಈ ಅಕ್ಷರಾ?.....ಓ—
ಹಾದು, ಒ, ಓ, ಓ! ಇದು ಓನೇ... ..ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೋದು?
.....ತೋ.....ತೋನೋ ಅಲ್ಲವೋ, ಯಾರಿಗೊತ್ತು? ತೋ
ಅಂತೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದಾಗ್ಯೂ, ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಇರೋ

ಸರಸಣಿ?.....[ಚಂದೂಗೆ] ಇದೇನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬರೆದಿದ್ದಾ ರೋ?
[ಎನ್ನುತ್ತ ಕಾಗದವನ್ನು ಚಂದೂಗೆ ಕೊಡುವನು.]

ಚಂದು

[(೧) ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂತ, ತನ್ನಲ್ಲಿ) ಈ ಪ್ರವೀಣನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಯಾವುದೋ
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಯಾವುದೋ, ಓ ಯಾವುದೋ, ಓ ಯಾವುದೋ, ಓ ಯಾವುದೋ,
ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ !.....[ಸಾಕೇಗೆ] ಸ್ವಾಮಿ, ಇವನ್ನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್
ನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಯಶೋನಾಥನು ಸಿನಿಮಾದೋರು ಕರೆದ
ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದನಲ್ಲ—ಅದನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಓತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ :

Twinkle, twinkle, little star !

How I wonder what you are !

That you cannot read a letter small,

Having grown so tall !

ಅಂದರೆ: “ ಪ್ರಿಯ ಸಖನೇ, ಕೊನೆಗೆ ವಸಂತಾ ಮೂರ್ಖಿಣಿಂನಿ
ನೋರ ಅಕ್ಷಾನವನ್ನು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮನ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿ
ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಸಖನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಾಮಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.
ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನೋಡಿ ಒರಿ. ಕಾಂಚನಲತೆ—ಅಂದರೆ ಅವನ
ಹೆಂಡತಿ—ಸಹ ಅದೆ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷಾನವಳಾಗಿ
ದ್ದಾಳೆ. ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ಬೇಸಗೆಲಿ ಪಿಮಾಲಯಾ
ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತೇವೆ. ನೀನೂ ಒಂದರೆ ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ.—
ಇಂತು ನಿನ್ನವ, ಯಶೋನಾಥ್” ರುಜು ಮಾಡಿದಾನೆ
ನೋಡಿ.

ನಾಣಿ

ಅಹಹ! ಎಂಥಾ ಸಮಾಚಾರ ಸ್ವಾಮಿ ಇದು! ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ

೮೦

ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತಕ್ಕೋಗಿ ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತರೋದೂಂದ್ರೇನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯ್ತೇ?.....ಅಲ್ಲೇ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಕೇಳೋಕೆ ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅದೇನೋ 'ಸ್ವಾರ್' ಅಂತ ಓದಿದಿರಲ್ಲಾ, ಹಾಗಂದರೆ ?

ಚಂದು

‘ಸಿನಿಮಾ ಸ್ವಾರ್’ ಅಂತ.

ನಾಣಿ

ಓಹೋ !.....ಮತ್ತೆ ಅದೇನೋ ‘ಟಾಲ’ ಅಂತ ಓದಿದಿರಲ್ಲಾ?

ಚಂದು

‘ಟಾಲ’ ಅಂದರೆ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತ ಅಂತ ಅರ್ಥ.

ನಾಣಿ

ಸರಿ, ಸರಿ.

ಚಂದು

ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರೇ, — ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಖನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಬರೆದು ಕಳಿಸ್ತೀನಿ.

ನಾಣಿ

ಓಹೋ! ನಿಮಗಿನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ ನನ್ನ ಸಮಾಚಾರ. ಸಖನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡೋವನಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ನಾನೂ. ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡೋದಾದ್ರೆ ರಾಜಾ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡೋದೇ ಬೇಡ. ಸಖನ ಪಾತ್ರ ಅಂದರೆ, ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ, ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ಆಯ್ತು. ಹೌದೋ ಅಲ್ಲೋ? ಅದರೆ ನಾನೀಗ ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ಕಟ್ಟಿ. ಆ ಯಶೋನಾಥನ್ನು ಮೀರಿಸೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದೇನೆ ಸ್ವಂತ ಅಸ್ತಿಮಾನ ಇದೆ ನನಗೆ..... ಈ ನಳಿನೀನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಂಥಾ ಪ್ರಮೋದವಾಗ್ತಾ ಇತ್ತು! ಬೇವರು ಬಂಧಾಗೆ ಬಂದ್ರಿ ನೀವು, ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ.

ಚಂದು

ಮದುವೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕ, ಭಾವ್,.... ..

ನಾಣಿ

ಯಾರ ಮೂಲ ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ.

ಚಂದು

ಕೇಳೋದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡ್ತಾರೆಯೇ ಅವರೂ? ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸ್ತಾರೆ.

ನಾಣಿ

ನೋಡೋ, ಒಂದು ಮಾತಿನೋನು ನಾನು. ಬೇವನದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ನಿಯಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ - ಮಾತಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಕೂಡದೂ ಅಂತ. ನಾನು ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪೋದಿಲ್ಲ ಅಂದ್ಕೇಲೆ ಮುಗಿತು; ನನ್ನ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪೋ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಭಾಳಾ ಗಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು. ಕೇಳಿ: ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಆ ತೊರೇ ಗಡ್ಡೇಲಿರೋ ತೆಂಗಿನಮರ ಹತ್ತಬೇಕು ಅಂತ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದೆ. ಮಧ್ಯೆ ಯಾರ್ಯಾರೋ ಒಂದು, ಬೇಡ ಅಂದರು. ಅದರೆ ಏನಾಡ್ಲಿ, ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾರೊನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ, ಎರಡು ಸಲ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ದೂರ ಹತ್ತಿ ಬಿದ್ದರೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ, ಕೊನೆಗೆ ಅರ್ಧ ಹತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಬೇಕಾದರೆ, ಮುಂಗೈ

ಎಲ್ಲಾ ತಂದುಹೋಗಿರೋದು.....ನೋಡಿದ್ದ್ರಾ? ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ವಾಸಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನಾಳೆ ಪೂರ್ತಿ ಹತ್ತೇ ತೀರುತೀನಿ, ಬಿಡೋದಿಲ್ಲ.

ಚಂದು

ಸಂತೋಷ. ಹತ್ತಬೇಕಾದ್ದೇ, ತೆಂಗಿನಮರವನ್ನು !

ನಾಣಿ

ಈಗಲಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಯ್ತೇ ಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಗಟ್ಟೀ? ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸ್ತಾರೇಂತ ಹೇಳ್ತೀರಲ್ಲಾ ! ಒಪ್ಪಿಸೋರು ಯಾರೊಂದೆ ?

ಚಂದು

ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿ, ಒಪ್ಪಿದೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಕಲ್ಪ, ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೋದಾರ್ಥ್ಯ, ಮನೋದಾರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನೆ—ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳೂ ಒಬ್ಬರಲ್ಲೇ ಇರೋದು ವಿರಳ. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಯಶೋನಾಥ ಒಬ್ಬ. ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀವೇ. ನಾಟಕಕಲೆಗೆ ನೀವಿಬ್ಬರು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಪ್ರಾಯರಾಗಿರೋರು. ಆದರೆ ನೀವೀಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗ್ತಾನೆ.

ನಾಣಿ

ನಾನೀಗ ಮದುವೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲಾನ್ನೋ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಇದ್ದರೆ, ಇಗೋ ನೋಡಿ, ಈ ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನನ್ನ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೇಳ್ತೀನಿ.....ಕೈ ಕೊಡಿ.

ಚಂದು

[ಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡಿ] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಕೈನಾ !... [ತನ್ನಲ್ಲಿ] ಸಾಯಂಕಾಲ ನೀನು ನನಗೆ ಕೈ ಕೊಟ್ಟಿ. ಈಗ ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ !

ನಾಣಿ

[ಚಂದುವಿನ ಕೈಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು] ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು : “ನಾನು ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕನಿಗಾಗಲಿ, ಭಾವನಿಗಾಗಲಿ ಹೆದರೋದಿಲ್ಲ. ನಳಿನಿನ ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಅವಳ ಜಂಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾಸ್ತಿಯನ್ನೂ, ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡತೇನೆ. ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದು ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಯಶೋನಾಥನ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುತ್ತೇನೆ.”

ಚಂದು

ಇದೀಗ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮಾತು.....ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಂಗಭೂಮಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಇಂದಿಗೆ ಖುಲಾಯಿಸಿತು. ರಾಯರೇ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ದೇಶವೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೆ.

ನಾಣಿ

ಅಂತು ನನಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ತೋರಿಸಿದ ಹಾಗಾಯ್ತು ನೀವು.

ಚಂದು

[ತನ್ನಲ್ಲಿ] ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. [ನಾಣಿಗೆ] ರಾಯರೇ, ತಮಗಿನ್ನೂ ಉಟ ಆಗಿಲ್ಲಾಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಉಟ ಮುಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತಾಡೋಣ.

ನಾಣಿ

ಹಸಿವೂ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಲಿ ಚಿರೋಟಿ, ಗಿರೋಟಿ, ಏನಾದ್ರೂ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾ ರೇನೋ ನೋಡ್ತೇನೆ.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

ಚಂದು

ಅಹ್ ಅಹ್ ಅಹ್ !.....[ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮೌನ].....ಈ ಮಹಾರಾಯನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗು ಅಂದರೆ ನಳಿನಿ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಒಪ್ಪಿಯಾಳು? ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ರಮೇಶನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದೂ ಒಳ್ಳೆದೇ ಆಯ್ತು.[ಒಳಕ್ಕೆ ನೋಡಿ] ಓಹೋ, ನರಸಪ್ಪನೋರು ಬರ್ತಾ ಇದಾರೆ. ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲಂತ ಕಾಣ್ಸತ್ತೆ. ಹ್ಯಾಗೆ ಬರುತ್ತೆ, ಪಾಪ, ನಾಣಿ ಮಾಡಿರೋ ಅವಾಂತರದಲ್ಲಿ?

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ಭಾಗಮ್ಮ.]

[ನರಸಪ್ಪ (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವನು. ಭಾಗಮ್ಮ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವಳು.]

ನರಸಪ್ಪ

ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.....ಏನೂ ಇಲ್ಲಾ..... ರಮೇಶರಾಯರು ಈಗಿನ ಕಾಲದೋರೂ; ನಾನು ಹಳೇಕಾಲ ದವನೂ, ಅವರು ಭಾಗ್ಯವಂತರು; ನಾನು ಬಡವ. ಹೀಗಿರೋವಾಗ, ನಮನಮಗೆ ಸಂಬಂಧ, ಅಷ್ಟಾಗಿ,.....

ಚಂದು

[ಅವಸರವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ] ನರಸಪ್ಪೋರೇ, ನರಸಪ್ಪೋರೇ, ನಿಮ್ಮ ನಾರಾಯಣರಾಯರೂ.....

ನರಸಪ್ಪ

ನಮ್ಮ ನಾಣೀ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲೇ ಸ್ವಾಮೀ; ಅದಲೇ... ..

ಚಂದು

ನಾ ಹೇಳೋದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ.

ನರಸಪ್ಪ

ಇನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ರಮೇಶ ರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ತಿಳಿಸಿಬಿಡಿ. ಏನೂಂಪ್ರೇ.....

ಚಂದು

ಅದನ್ನ ಹೇಳಬೇಡೀ ಸ್ವಾಮೀ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ಒಂದ್ವೇಳೆ ನಿಮಗೆ ಪರಪಾಟಾಗಿದ್ದರೆ ನೀವೆನು ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಿರಿ?

ನರಸಪ್ಪ

ಪರಪಾಟೂ ! ?

ಚಂದು

ಹೌದು. ಬೀಗರ ಮನೇನ ಹೊಟೀಲು ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಪರ ಪಾಟಾಗೋದಿಲ್ಲೇ ?

ನರಸಪ್ಪ

ಹೊಟೀಲೂ ? ಯಾವುದು ? ಹಾಗಂತ ಯಾರು ಹೇಳಿದವರು ?

ಚಂದು

ನಿಮ್ಮ ನಾರಾಯ.....

ನರಸಪ್ಪ

ಎಲಾ ಪಾಪಿಷ್ಠಾ !ಅವನು ಮನೇಲೇ ಇಲ್ಲಲ್ಲಾ !

ಚಂದು

ನಾವು ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇದ್ದರು.

ನರಸಪ್ಪ

ಮನೆಗೆ ಬರಲಿ.....

ಚಂದು

ಈಗತಾನೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಮಾತನಾಡಿಸಿದೆ ಇಷ್ಟೊತ್ತು. ಒಳಕ್ಕೋಗಿದಾರೆ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಭಾಗಮ್ಮನಿಗೆ] ಕೇಳಿದ್ದೋ? ಈಗಲಾದರೂ ತಿಳಿತೋ ಇಲ್ಲೋ ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನ ಸಮಾಚಾರ?.....ಛಿ, ಛಿ, ಛಿ, ಛಿ..... ರಮೇಶ ರಾಯರು ಎಷ್ಟು ಬೇಸರಪಟ್ಟುಕೊಂಡರೋ ಏನೋ.

ಚಂದು

ರಮೇಶನಿಗಿನ್ನೂ ನಿಜಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸೋದು ಹೇಗೆಂತ ಯೋಚನೆ ನನಗೆ

ನರಸಪ್ಪ

ಅವರ ಸಂಗಡ ನೀವೇ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಬೇಕು.ಅಹ್ಹಹ್ಹಹ್ಹ.....ಈಗ ನಾನು ನಗಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬೇರೇನೇ?

ಚಂದು

ನರಸಪ್ಪೋರೇ, ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇನಿದೆ? ನಕ್ಕುಬಿಡಬೇಕು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ನಕ್ಕು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಬೇಕು.

ತೆರೆಯಲ್ಲಿ

[ಕುಡುರೇ ಗಾಡಿ ಬಂದ ಸದ್ದಾಗುವುದು]

ಚಂದು

ಅದೇನು ಸದ್ದು? [ಹೊರಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ನೋಡಿ] ಯುವರೋ
ಕುದುರೇ ಗಾಡಿ ನಿಂತಿತ್ತು ಮನೇ ಮುಂದೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು ಬಂದಿರಬೇಕು

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ಭಾಗಮ್ಮ.]

ಚಂದು

ಅವರು ಬರೋ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಇತ್ತೀನು? ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ನಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ: “ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ
ಬರ್ತೀವಿ” ಅಂತ. [ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತ] ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರೋದೆಲ್ಲ
ಕೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ನಗುತ್ತಾರೋ ನೀಲಕಂಠರಾಯರು! ಅಹ್ ಹ್ ಹ್.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ.]

ಚಂದು

[ಕನ್ನಡಿ] ಇಂಥಾ ಅನುಭವ ಯಾರಿಗೂ ಬಿಡ. ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಅತಿ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟು ವಿಪರೀತ
ವಾಗಿ ಹೋಯಿತು! ರಮೇಶ್, ರಮೇಶ್, ಈಗ ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನು?
ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಯ್ತಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಕಥೆ!

[ಪ್ರವೇಶ (ಇ) : ರಮೇಶ್.]

ರಮೇಶ್

[ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದು] ಕೂಗಿದೆಯಾ ಚಂದು? ಏನು?

ಚಂದು

ರಮೇಶ್, ನಾವಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಲ್ಲ, ಕುದುರೆಗೆ ಹುರುಳಿ ಹಾಕೆಂದೆ
ಯಲ್ಲವೇ ನೀನು ?

ರಮೇಶ್

ಹೌದು. ಅದನ್ನೇಕೆ ನೆನೆಸಿಕೊಂಡೆ ?

ಚಂದು

ಸ್ವಲ್ಪ ಟೀ ತರಿಸಿ ಅಂದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ರಮೇಶ್

ಅಂದರೇನಾಯಿತು ?

ಚಂದು

ಚಕ್ಕಿ ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲಾಂತ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ರಮೇಶ್

ಸಾರಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದೆ. ಆದರೇನು? ದುಡ್ಡು
ಕೊಡ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲೋ ಅಂತ ಅನುಮಾನಿಸಿದರೇನು ಆ ಮೂಲೀ
ಕರು? ಕೊಟ್ಟುಬಿಡೋಣ ವಾಪ

ಚಂದು

ಅದೊಂದು ಬಾಕಿ ಇದೆ ರಮೇಶ್. ನರಸಪ್ಪನೋರ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ದುಡ್ಡು ಹಾಕಿಬಿಡು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತೆ.

ರಮೇಶ್

ನರಸಪ್ಪ ? ಯಾವ ನರಸಪ್ಪ ?

ಚಂದು

ಯಾವ ನಾಣಿ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಟೀಲೆಂದು ಹೇಳಿ ನಮಗೆ
ಗಸ್ತುಕೊಟ್ಟನೋ, ಆ ನಾಣಿಯ ಅಕ್ಕನ ಗಂಡ ನರಸಪ್ಪ; ಯಾವ

ನರಸಪ್ಪನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ಹೊಟೇಲು ಮಾಲೀಕನೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೋ ಆ ಜರ್ವೀದಾರ್ ನರಸಪ್ಪ ; ಯಾವ ನರಸಪ್ಪನ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೋ ಆ ನಿಮ್ಮ ಮಾವ ನರಸಪ್ಪ. ಅರ್ಥವಾಯ್ತು ?

ರಮೇಶ್

ಏನು ! ಇದು ರಾಯಾಪುರದ ನರಸಪ್ಪನೋರ ಮನೆನೇ ?

ಚಂದು

ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಾವು ಮಾತನಾಡಿಸಿದವಲ್ಲಾ ಅವನೇ ನರಸಪ್ಪನೋರ ಹೆಂಡತಿ ತಮ್ಮ — ನಾಣಿ.

ರಮೇಶ್

ನಾಣಿ ಮನೆ ಹೇಳಾಗಾ.

ಚಂದು

ಅವನಿಗೆ ಈಗ ಸಧ್ಯ ಮನೆ ಮಠ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಥಾ ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದಾನೆ ನೋಡಿದೆಯಾ ?

ರಮೇಶ್

ಚಂದೂ, ಇನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಮುಖ ತೋರಿಸಲಾರೆ. ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗೋಣ. ಗಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸ್ತೇನೆ.

[ಎನ್ನುತ್ತ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು.]

ಚಂದು

ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು. ಮೂವರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗೋಣ.

ರಮೇಶ್

ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರು ?

ಜಂದು

ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು; ಈಗ ತಾನೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿಳಿದಿದಾರೆ. ಅಗೋ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರ್ತಾ ಇದಾರೆ.

ರಮೇಶ್

ಈಗೇನು ಮಾಡುವುದು? [ಎಂದು ಅವಸರವಾಗಿ ಕೂತಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.]

[ನಿರ್ಗಮ (ಇ) : ರಮೇಶ್.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ನರಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ನೀಲಕಂಠರಾಯರು.]

[ನೀಲಕಂಠರಾಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾದ ಬೆತ್ತವಿರುವುದು.]

ನರಸಪ್ಪ

[ನಗೆ] ಓಹೋ ನೀಲಕಂಠರಾಯರೇ, ಏನು ಘೋರಣೆ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿಂತೀರೇ!

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ಅಹ್ಹುಹ್ಹು! ಪ್ರಾಯಶಃ ನೀವು ಆಡಿದ ಮಾತು, ಮಾಡಿದ ಉಪಚಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಅಸಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಅವರು!

ನರಸಪ್ಪ

ಇದು ಬಹು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಉಟದ ಹೊಟ್ಟೆಲೆಂದು ತೋರಿರಬೇಕು ಅವರಿಗೆ!.....ಆದರೆ ಈಗ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವೊಂದು ಏನಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹ ಪೀಗೆ ಬಾಂಧವ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲೆಂಬ ನನ್ನ ಆಸೆ, ಇಂದಿಗೆ ನೆರವೇರಿತು.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ಈ ಬಾಂಧವ್ಯ, ಈ ಸ್ನೇಹ, ಇತೋಪ್ಯುತಿಶಯವಾಗಿ ವಂಶಪಾರಂ
ಪರ್ಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.....
ಚಂದೂ, ರಮೇಶನೆಲ್ಲ?

ಚಂದು

[(ಇ) ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ] ರಮೇಶ್!... ..ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀಯಾ? ಬಾ
[ಎಂದು ಕೈಹಿಡಿದು ಬಲವಂಶದಿಂದ ಕರೆತರುತ್ತಿರುವನು.]

[ಪ್ರವೇಶ (ಇ) : ರಮೇಶ್.]

ರಮೇಶ್

ಚಂದೂ, ಬಲಾತ್ಕರಿಸಬೇಡ, ಕೈಬಿಡು. ಮುಖವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ
ತೋರಿಸಲಾರೆ.

ನರಸಪ್ಪ

ಅದನ್ನ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ
ವಿಷಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ತಮಾಷೆ, ವಿನೋದ! ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅಷ್ಟು
ಜುಗುಪ್ಸೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾರದು.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

[ಯಾಜಮಾನ್ಯದಿಂದ] ಈಗ ಅಗಿದೋ ಅವಿವೇಕವೇ ಸಾಲದೇ?
ಚಂದೂ, ನೀನು ಜೊತೆಲಿದ್ದೂ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರವಾಗಬಹುದೇ?
ಹೊಟೀರಿಗೂ ಮನೆಗೂ ಇರೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವು
ನಿಮಗೆ!

ರಮೇಶ್

[ನರಸಪ್ಪನಿಗೆ] ನನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು.

ನರಸಪ್ಪ

ಅಪರಾಧ ಎಳ್ಳಮ್ಮೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಸಮಾಧಾನಚಿತ್ತರಾಗಿ.
[ನೀಲಕಂಠರಾಯರು (ಬಿ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲೂ, ನರಸಪ್ಪ (ಕ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲೂ
ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು.] ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಚಂದು (ಚ) ಕುರ್ಚಿಯ
ಬಳಿ ನಿಂತಿರುವರು.

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಭಾಗಮ್ಮ ಜಯ್ಯ, ನಳಿನಿ, ನಾಣಿ.]

[ಭಾಗಮ್ಮ, ಜಯ್ಯ, ನಳಿನಿ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವರು; ನಾಣಿ (ಲ)
ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವನು.]

ನಾಣಿ

ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು ಹೋಗೇ ಜಯ್ಯಾ, ಎನ್ನಿನಾಣ ಮಾಡ್ತೀ?
[ಜಯ್ಯ ನೀಲಕಂಠರಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಳು.] ಹಾಗೇ ಇವರಿಗೂ
ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು. [ಎಂದು ರಮೇಶನನ್ನು ತೋರಿಸುವನು. ರಮೇ
ಶನು ಕಿರುನಗೆ ಸೂಚಿಸುವನು. ಜಯ್ಯ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಾಯಿಯ ಬಳಿ
ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲುವಳು.]

ನರಸಪ್ಪ

ನಳಿನಮ್ಮ, ಹಿರಿಯರು ಬಂದಿದಾರೆ. ನೀನೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು
ಬಾಮ್ಮ. [ನಳಿನಿ ನೀಲಕಂಠರಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಳು.]

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ನಳಿನಮ್ಮನ ಮದುವೇನೂ ಈಗಲೇ ಸಾಗಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಬರೆದಿದ್ದಿ
ರಲ್ವೆ ನರಸಪ್ಪನೋರೇ? ಈಗ ಎರಡು ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗೇ
ಆಗಬಹುದಲ್ಲ.

ನಾಣಿ

[ಮೆಲ್ಲನೆ] ಒಂದೇನೋ ಆಗುತ್ತೆ. ಇನ್ನೊಂದು.....ನಾ ಹೇಳ್ವಾರೆ.
[ಭಾಗಮ್ಮ ನಾಣಿಯನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡುವಳು.]

ನರಸಪ್ಪ

ನಳಿನಮ್ಮನಿಗೆ ವರ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಲ್ಲ ಬೇರೇ ಕಡೆ ನೋಡೋ
ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಒಪ್ಪಾರೋ ಇಲ್ಲೋ ತಿಳಿ
ಬೇಕು. ಸೋದರಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತೆ-
ಎನಪ್ಪ, ನಾಣಿ, ಏನೇಳಿ ?

[ನಾಣಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವಳು. ಆಗ ಚಂದು, ಹಪ್ಪವನ್ನು ತನ್ನ
ಕನ್ನೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ತಲೆ ಹಾಕಿ, ಒಂದು ಸೀನು ಸೀನೆಂದು ನಳಿನಿಗೆ
ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡುವನು.]

ನಳಿನಿ

[ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ] ಆಂ ಕೈ.

ನಾಣಿ

ಒಂಟಿ ಸೀನು !!.....ಈ ಅಪರಕುನ ಪಕ್ಷೀನ ನಾನು ಬಂಡಿತ
ಮದುವೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ.

ಭಾಗಮ್ಮ

ಏನೋ ಅವಲಕ್ಷಣ ಆದ್ದಾಗಾಯ್ತು. ಹೋಗ್ಲಿ ಬಿಡು, ಇನ್ನೂ
ಒಳ್ಳೇ ಕನ್ಯೇನ ತಂದರಾಯ್ತು. ಮನಸ್ಸಿಗ್ಯಾಕೋ ಸರಿಹೋಗ್ಲಿಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ

ನನಗೂ ಯಾಕೋ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಹೋಗ್ಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೇ ವರನ್ನ
ಃನೋಡಿದರಾಯ್ತು.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ನನಗೂ ಯಾಕೋ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಹೋಗ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿ.

ನಾಣಿ

ಹಾಗಾದ್ದೇಲೆ ನಾನಿನ್ನು ಹೋಗಿ ಮಲಗ್ತೇನೆ. [ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತ ಕನ್ನಲ್ಲಿ] ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಪ್ಪೋ ಕೆಲಸ ಇದೆ; ಆ ತೆಂಗಿನಮರ ಬೇರೇ ಹತ್ತಬೇಕು.

[ನಿರ್ಗಮ (ಅ) : ನಾಣಿ.]

ನರಸಪ್ಪ

[ಯೋಚನೆಯಿಂದ (ಯ) ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು] ಹಾಗಾದ್ದೇಲೆ ನಳಿನ ಮ್ಮನಿಗೆ ಬೇರೆ ವರ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಯ್ತು...ಬೇರೆ ವರ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ?.....

ಚಂದು

ಅಹ್ಹಂ, ಅಹ್ಹಂ [ಎಂದು ಕೆಮ್ಮುತ್ತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವನು.]

ನರಸಪ್ಪ

[ಅವನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಯೋಚಿಸಿ, ನೀಲಕಂಠರಾಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ] ಸ್ವಲ್ಪ ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿ [ಎಂದು (ಯ) ಬಳಿಗೆ ಕರೆತಂದು]..... ಅಂ.....ಈ ಚಂದೂರಾಯರಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿದೆಯೇ?

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

[ಮೆಲ್ಲನೆ] ನನ್ನ ಗಮನವೂ ಅವನ ಕಡೆಗೇ ಹೋಯಿತು. ವಿದ್ಯಾ ವಂತ, ಸ್ಥಿತವಂತ, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಕಾಲ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡೋಣ ತಾಳಿ.....[ಶಕಪಥ ಹಾಕುತ್ತ].....ಎನಯ್ಯಾ,

.....ಚಂದೂ, ಯಾರಾದರೂ.....ವರ ಇದ್ದಾರೆಯೇ—
ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ?

ಚಂದು

[ಅವಸರವಾಗಿ] ಓಹೋ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದಾರೆ. ಅಂಥಾ
ಕನ್ಯೇನ ಯಾರಾದರೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೋ
ತೀನಿ—ಆಲ್ಲ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೋತಾರೆ ಅಂದೆ.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

[ಕಿರುನಗೆಯಿಂದ] ನೀ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ್ದೇಸರಿ, ಅಲ್ಲೇ?

ಚಂದು

ಎಹೆಹೆಹೆ,.....ಬಾಯಿ ಜಾರಿತು.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

[ಮುಖ ನೋಡುತ್ತ] ಒಳ್ಳೆದೇ ಆಯ್ತು.....ನೋಡೂ, ನೀನು
ಸಮ್ಮತಿಸೋದಾದ್ರೆ, ಈಗ್ಲೇ ನಿಮ್ಮೂರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗಾಡಿ ಕಳಿಸಿ
ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನನನ್ನ ಕರೆಸಬಹುದು. ರಮೇಶ, ನಿನ್ನ,
ಇಬ್ಬರ ಜೊತೆಗಾರರು. ಇಬ್ಬರ ಮದುವೆಯೂ ಒಟ್ಟಾಗೇ ಆಗಿ
ಬಿಡ್ಲಿ. ಸರಿ ತಾನೆ?

ಚಂದು

ಹಿರಿಯರ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಿಲ್ಲ.....ನೋಡೀ, ಹಿರಿಯರ ಅಜ್ಜಾ
ಪಾಲನೆಗಾಗಿ.....ಹಿಂದೆ.....ಶ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ..... ಶ್ರೀರಾಮ
ಚಂದ್ರ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕಾಲ ವನವಾಸವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸಿದ!
.....ಅಂಥಾದ್ದೂ, ನಾವು ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ
ಹ್ಯಾಗೆ?

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

[ತಲೆದೂಗುತ್ತ] ಊಹಾಂ!.....ಸರಿ ನರಸಪ್ಪೋರೇ ಇವರೊರಿಗೆ ಈಗಲೇ ಗಾಡಿ ಕಳಿಸಿಬಿಡೋಣವೇ?

ನರಸಪ್ಪ

[ಭಾಗಮ್ಮನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವನು. ಭಾಗಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸುವಳು]
ಆಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು..... [ಹೊರಕ್ಕೆ ನೋಡಿ] ಓಹೋ,
ಪುರೋಹಿತರೂ ಬಂದರಲ್ಲ.

[ಪ್ರವೇಶ (ಅ) : ಪುರೋಹಿತರು.]

ನರಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಪುರೋಹಿತರು

ನಮಸ್ಕಾರ, ನಮಸ್ಕಾರ. ತಮ್ಮ ಗಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದಿನ ಬೀದಿಲೇ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದುಬಂದೆ.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.....ಕೂಡೋಣಾಗ್ಲಿ.....

[ಪುರೋಹಿತರು (ಬಿ) ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು. ನೀಲಕಂಠ ರಾಯರು ಮತ್ತು ನರಸಪ್ಪ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವರು.]

ಪುರೋಹಿತರು

ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋದವನೇ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಜಾತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಮೂವತ್ತಾರು

ಗುಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಜಾತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆನೆನ್ನಿ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿರೋ ಜಾತಕಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ನರಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ.

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ನಳಿನಮ್ಮನ ಜಾತಕಾನೂ ತೋರಿಸಿ ನರಸಪ್ಪನೇ. [ಪುರೋಹಿತಂಗೆ] ಆ ಮದುವೇನೂ ಈಗಲೇ ಸಾಗಿಸೋ ಯೋಚನೆ ಇದೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

ಅಧಿಕಸ್ಯಾಧಿಕಂ ಫಲಂ. ತೂಬಾ ಸಂತೋಷ.

ನರಸಪ್ಪ

[ಸಂಕೋಚದಿಂದ] ನಳಿನಮ್ಮನ ಜಾತಕ.....ನಮ್ಮ ನೇಲಿಲ್ಲ.

ಚಂದು

ನನ್ನ ಜಾತಕಾನೂ ಕಳೆದ್ದೋಗಿದೆ.

ಪುರೋಹಿತರು

ಓಹೋ, ಇವರೇನೋ ವರ?.....ಸರಿ, ಸರಿ.....ಇವರ ಹೆಸರು?

ನೀಲಕಂಠರಾಯರು

ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾವ್ ಆತ.

ಪುರೋಹಿತರು

ಚಂದ್ರಶೇಖರರಾಯರು — ನಳಿನಮ್ಮ.....ನಾಮ ನಕ್ಷತ್ರ ರೀತ್ಯಾ

ಸರ್ವೋತ್ತಮವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ! ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ದಿನ ಮುಹೂರ್ತವೂ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಶುಭಸ್ಯ ಶೀಘ್ರಂ.

ನರಸಪ್ಪ

ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೇ, ಈ ಎರಡು ಲಗ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸೋ ಭಾರ ತಮ್ಮದು. ನನಗೆ ಅನುಭವ ಕಡಮೆ. ಯಾವ ಯಾವುದು ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಆಗಬೇಕೋ, ಯಾವ ಯಾವಾಗ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು — ತಿಳಿದೋರು ತಾವು — ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಂತೆ ನಾನು ನಡೆಕೋತೇನೆ.....ನಾಳೆ ದಿವಸ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಫಲತಾಂಬೂಲಕ್ಕೆ ಕರೀಬೇಕೋ, ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಭೋಜನಸಂತರ್ಪಣೆಗೆ ಕರೀಬೇಕೋ ನೋಡೋಣಾಗ್ಗಿ.

ಪುರೋಹಿತರು

ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು. [(೧) ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ] ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮತ್ತು ಮಹನೀಯರೇ, ನಾಳೆ ದಿನ, ಅಂದರೆ..... [ಈ ನಾಟಕವನ್ನಾಡುವ ಮಾರನೆಯ ತಾರೀಖನ್ನು ಹೇಳಿ] ಈ ನರಸಪ್ಪನೋರ ಮನೆಲಿ ಎರಡು ಲಗ್ನಗಳ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥವಾದ್ದರಿಂದ, ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಫಲತಾಂಬೂಲಕ್ಕೂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭೋಜನಸಂತರ್ಪಣೆಗೂ ದಯಮಾಡಿ, ನರಸಪ್ಪನೋರ ಮನಸ್ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕೊಂತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.....ಸಂಸಾರ ಸಮೇತವಾಗಿ ಬನ್ನಿ.

[ತೆರೆ ಬೀಳುವುದು]

ಸಂಪೂರ್ಣ

ಕ್ಷೀರಸಾಗರರ ಗ್ರಂಥಗಳು

ನಾಟಕಗಳು :

ನಿತ್ಯ ನಾಟಕ

ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಟಿನೀ (ಏಕಾಂಕ ದೃಶ್ಯ)
 ದೀಪಾವಳಿ ಅಥವಾ ಅಳಿಯನ ಅರೈವಲ್ (,,)
 ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನ ಸಾಹಸ (,,)
 ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಭರಚುಕ್ಕಿ (,,)
 ನಮ್ಮೂರಿನ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ (ವಿಷಾದಾಂತ ಏಕಾಂಕ ದೃಶ್ಯ)
 ಸಂಗೀತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ (ಚಿಕ್ಕನಾಟಕ. ಮಕ್ಕಳು ಅಡುವುದಕ್ಕೂ
 ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ)

ಚಪ್ಪಾಳೇ ವೈದ್ಯ (,,)
 ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚಪ್ಪರ (ಏಕಪಾತ್ರಾಭಿನಯ ಮತ್ತು ಏಕಾಂಕ)
 ಗಾಳಿ ಗೋಪುರ (,,)
 ಇತ್ಯಾದಿ

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ :

ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಬೋನಪಾರ್ಟಿ

ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕವನಗಳು.

ಸತ್ಯಶೋಧನ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ,
 ಕೋಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಡಿ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರಿಂದ ಅಚ್ಚಾದುದು

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ—೧೯೪೫

